د کتاب ځانګړني

دکتاب نوم : پنځوس میلیونه

لیکوال : عبدالوکیل سوله مل شینواری

خپرندوی : د افغانستان د کلتوري ودې ټولنه- جرمني

لړ : ۶۷

چاپ شمېر : ۱۰۰۰ ټوکه

چاپ نېټه : ۱۳۸۳ل / ۲۰۰۵ م

ډیزاین : حاجي محمد(عمرخیل)

چاپ او کمپیوټر ځای د دانش خپرندیې ټولنې تخنیکي ځانګه

Download from:aghalibrary

د انټېرنېټ په مخ اړو نکی سمسور حبیبي

د لنډو کيسو له نوې ټولګې سره

دا دی د پښتو د تکړه کیسه لیکونکي ښاغلي عبدالوکیل شینواري د لنډو کیسو دویمه ټولګه چاپ ته چمتو کېدونکې ده. د لنډو کیسو لومړنۍ ټولګه یې څو کاله مخکې د " زړه کلا " په نامه چاپ او خپره شوې ده
.

د ښاغلي شینواري د دغې داستاني ټولګې خپراوی به دا خبره په ښه توګه څرګنده کړي چې نوموړی ، د پښتو داستاني ادبیاتو له اوسنیو د حساب وړ څېرو څخه یو دی. په دغه مجموعه کې موږ ته ښاغلی شینواری خپل ځان د یو نوښتګر کیسه لیکونکي په توګه راپېژني او پر داسې موضوعګانو هم قلم چلوي چې زموږ د کیسه لیکنې په روایت او عنعنه کې پرې که مخکې قلمونه هم چلېدلي وي ، ډېر لږ او استثنا یې به وو ، له همدې کبله یې په تېره بیا د کیسې موضوعګانې ډېرې نوې او په زړه پورې دي.
په دغه داستاني ټولګه کې څو نور ټکي هم داسې دي چې په ځانګړې توګه ورته لنډه اشاره په کار ده:
لومړنۍ خبره دا ده چې په دغو کیسو کې د افغاني ټولنې ډېر نوي او تازه واقعیتونه په یوه نوې بڼه ځان راڅرګندوي ، دا تر ډېره ځایه پورې هغه زاړه او سولیدلي واقعیتونه نه دي چې کلونه کلونه پرې زموږ د لیکوالو قلمونو" شخوند "وهلی دی او اوس له هنري پلوه په ډېرو سولیدلیو واقعیتونو بدل شوي او له همدې کبله پرې تل ادبي کره کتونکي کره کتنې کړې او په تېره بیا د پښتو کیسه لیکنې په راروانه عنعنه کې یې پرې کله کله د ابتذال ټاپې لګولې دي. په دې ټولګه او د دې ټولګې په بېلابېلو کیسو کې ، لیکوال هڅه کړې ده چې د منځپانګې او موضوع له پلوه ، د داستان ځولۍ له ډېرو نویو موضوعاتو هم ډکه شي
.

دویمه خبره دا ده چې ښاغلي لیکوال هڅه کړې ده چې د هغې ټولنې ځینې واقعیتونه هم تر یو ځایه پورې په خپلو دغو هنري هستونو کې ځای کړي چې ، دی ژوند په کې کوي. ډېر کلونه کېږي چې ښاغلی لیکوال په جسمي لحاظ له هېواده بهر دی. د لویدیځې ټولنې د ژوند ځینې اړخونه هم د دغو کیسو موضوع جوړوي ، خو په دې لړ کې هم هڅه شوې ده چې له ډولونو څخه په یو ډول یې له وطن او د وطن له مسایلو سره غوټه کړي.

ترکومه ځایه چې ما ته معلومېدای شي ، په دې ټولګه کې له" امیب "نومې لنډې کیسې پرته نورې

Download from:aghalibrary

کیسې ښاغلي لیکوال هم دېرې تازه لیکلي او ځینې یې ان چې په کومه خپرونه کې په متفرقه بڼه هم نه دي خـــپرې شــوي او تاسو ادب دوستان او کیسه دوستان یې د لومړي ځل لپاره په همدغه ټولګه کې لولئ.

موږ ته په ځانګړې توګه د خوښې خبره دا ده چې د ښاغلي لیکوال عبدالوکیل شینواري لومړنۍ داستاني ټولګه هم خپله د هغه په خپل لګښت د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې له لورې خپره شوه او دا دی د دې لــــګښت هـــم پـــه خپـــله غـــاړه اخـــلي او د خپراوي ویاړ یې بیا هم ټولنې ته ور په برخه کوي.

د ښاغلي لیکوال د نورو سترو هنري بریاوو پــه هیله ، تاسو د دغو په زړه پورې کیسو لوستلو ته رابولم .

زرین انځور

جرمني ، د کولن ښار

د 2004 کال د سپتمبر شلمه

Download from:aghalibrary

د يوې وعدې په پلمه

پر خپل هنري اثر څه کښل ډېر معمول نه دي ، خو د يوې وعدې له مخې چې مې د خپل يوه نږدې دوست او خوږ ژبي شاعر سره کړې ، له دې دوده سرغړوم.

ما چې کله د پنځوس مېليونه کيسه وکښله ، نود مخه تر دې چې کومې خپرونې ته يې د خپراوي لپاره واستوم ، ځېنو دوستانو ته مې د لوستلو لپاره واستوله ، او چې څنګه دوی ته ورسېده له هماغه دمه ځېنو خوښه ، ځېنې چو په خوله او ځېنو لکه ستانه مير زهير د مخه تر دې چې کيسه تر پايه ولولي راته وليکل چې کيسه مې سياسي رنګ لري او دې ټکي له هنر او ادبي جوهره بې برخې کړې ده.

يو له دغو کسانو چې د دې کيسې په باب يې په ليکلې بڼه خپل ليد راواستاوه ما ته ګران نثار صاحب دی ،او ما هم په هماغه دم وعده وکړه چې زه به يې کره کتنه کتې مټ خپروم ، خو دا مې له ځانه ونه پوښتل چې چېرې ؟دا ده اوس يې وعده پر ځای کوم او ليکنه يې کتې مټ را اخلم:
هيله ده له بچيانو او يارانو سره دې ښه وی!
وروره !ډرامه ګۍ مې درته ولوسته ، ډېر عالی !فقط دمره وايم چې:

سلفيان او وهابيـــان دواړه يـــو شـــی نه دي ، که را سره موافق يې نو دغه دواړه په پنجپيرانو واړاوه.
-پادشاه او شېر پنجه په يوه کانـــي مه تله او حقيقت هم دا ډول نه دی ، ځکه چې پادشاه د هغه ترهګر په ورمېږ پښه ايښودې وه او خراب تراب او زولانه يې د ايټاليا پوليسو ته ورسپارلی. تر دې چې وايې اوس هم په زندان کې دی ، البته مسعود منم چې ژوبل او چغړيت يې ستاسې په قول ښکاره شو.

-دغه راز په هغه ځای کې چې جانداد د اسامه په ځای خپل د ادکې مور زوی ته د مرګ تابيا نيسي ، نو لږ ګوتې ډېر درڅخه ډيالوګ مصنوعی شوی دی ، په څو دليلونو:
-د ښځې او مېړه ترمنځ د زرداد په اړه سوال او ځواب لوستونکو ته څه خاص معلومات نه لېږدوي ، هيره دې نه کړو چې د جانداد په څېر حرفوي قاتلان له ځانه سېوا په هېڅا باور نه کوي ، حتی په خدای پاک هم ، ښځه خو هسې هم ناقص العقل ده.
له ورور زرداد سره يې تکرار هـــم د وضعيت په تناظر کې کاملاً غير طبيعي دی. زما په فکر څنګه چې په کوټه ورننوځي بايد چې سر ځېنې قلم کړي ، دا خو څه بلا تشبيه د ابراهيم عليه السلام قرباني نه وه چې د خدای د حکم تعميل يې کاوه.

نوره نو ډېره ښه وه ، خوښه مې شوه ، خو دا راته ووايه چې لنډه کيسه دې ولې وربانډې نه ليکله ؟بخښنه غواړم ، ليکوال يا شاعر ته فرمايش يا سپارښتنه کول نقدن ګناهګانې دي

Download from:aghalibrary

په درناوي
نثار نورالحبيب
د اپريل 22 - 2004
پشاور ، پاکستان

دا چې دا کيسه د ښاغلي زهيـــر په اند په سياسيوالي د کيسې له قطاره بايد ووځي او که ګران نثار په کې ګنې خامۍ راباسي دا د دوی اند او انګېرنه ده ، خو سياسيوالی بيا په ما دا کيسه ګرانه کړې او په همدې موخه مې کښلې هم ده .

دا کيسه لکه د دې کتاب د ډېرو کيسو برعکس کومه اورېدلې او ليدلې پېښه نه جوړوي ، بلکې هرڅه يې زما خپل خيال او تصور دی ، خو کيسه د افغانستان له رښتيا څرګندېږي ، هغه رښتيا چې زموږ د رنځېدلي ملت يو تريخ حقيقت جوړوي.

ما په دې کيـــسه کـــې زموږ د رنځېدلي اولس پر سردلوبې داصلي لوبغاړو د پېژندنې هڅه کړې، ما غوښتي وو ايم چې زموږ ډېر ټوپک سالاران د پيسو ، شهرت او مقام لپاره په هېڅ اړ نه دي ، او د دې موخو د لاسته راوړلو په لاره کـې د هېڅ ګناه او خطا نه نه بيرېږي. همدا څېر مې له دوی سره يوځای د دوی معامله ګر هم په همدې تله تـــللي. لــه دوی (امريکايانو) لپاره هم مهمه نه ده چې د معاملې اړخ يې څومره ظالم ، شيطان ، مکار او ګنــهـــکار دی ، او دوی هم د خپلو اهدافو د پلي کولو په پروسه کې له هرکس او ناکس ګنهکار او خيرن سره معاملې ته چمتو دي.

دا د اوسني افغـانـــســـتان يو تـريخ حقيقت دی ، خو دا چې دا هرڅه مې د کيسې په چوکاټ کې څومره راوستي، پخپله څه پرې نه کـــاږم ، يـــوازې د څـــــو تــــوضيحاتو حق له ښاغلي نثار او نورو غواړم.
- "پنځوس مېليونه " که لنډه کيسه نه ده ، ډرامه خو هم په هېڅ ډول نه ده .

- دا چې د کيسې اتل د پادشاه ټيپي کېدل او د مسعود وژل کــېدل څنګه بيروي او ولې سلفيان او وهابيان

Download from:aghalibrary

بیل بیل مفاهیم ګڼي. د ده خپله پوهه او اند دی ، نه زما او نه د ښـــاغــلي نثـــار دا زه نه یم ، دا هماغه قوماندان دی او ټول قوماندانان د ښاغلي نثار غوندې پوهه نه لري.

ګران نثار د خپل سکني ورور د وژنې په درشل کې د ورونو ترمنځ مکالمه مصنوعي بولي ، خو زما په اند دا هم د کیسې د اتل چې قاتل دی ، ځانګړی روان دی او ټول قاتلین هم ورته روان نــه لري. هر ګنهکار که ګــناه هم کوي بیا هم ځانته د ګناه توجیه لټوي او ځانته د خپلې ګناه څخه د وتلو یوه لار جوړوي ، زه د دې خلاف د کیسې دا برخه ډېره په زړه پورې بولم.

دا رښتیا ده چې د کیسې اتل د ورور د وژنې په تیاري سره سرې د ابراهیم علیه السلام داستان ته بیایي ، دا سمه ده چې دی منافق ، خطاکار او د پیسو غلام دی، خو له دې ټولو سره سره په خدای او عذاب باور لري.

په ټـولګه کې راغلې یوازې درې کیسې: همدا پنځوس میلیونه ، بېربډلې نانځکه او رسوایي زما د خپل ذهن او تخیل زېږنده دي. د ټولګې پاتې ټولې کیسې مې له یو چا اورېدلي او بیا مې پخپله خوښه هر اتل او هره پېښه هسې چې مې غوښتي ترسیم او انځور کړي. په دې ډول مې ټولو پېښو او اتلانو ته نوې ساه او فضا ورپوه کړې.

ښایي ځـینې کیسې ګڼې پوښتنې او عکس العملونه د ځینو په زړونو کې راوټوکوي ، خو زه ټولو لو ستو نکیو ته دا وایم چې که د واقعیتونو ژور چان وکړي له دې به لا له مضحکو اتلانو او زړه بوږنوونکو پېښو سره مخ شي.

سوله مل شینواری
براتسلاو ، سلواک

Download from:aghalibrary

پنځوس میلیونه

هغه څوک چې بن لادن مړ یا ژوندی امریکایانو ته وسپاري ، د پنځوس مېلیونه ډالرو انعام به خپل کړي.
خبر لا پای ته نه و رسېدلی چې د جانداد له خولې بې اختیاره ووتل:
پنځوس مېلیونه !
بیا یې د مقاومت او جهاد د کلونو نژدې ملګري ګلداد ته مخ ور واړاوه او د دویم وار لپاره یې د اورېده اسوېلي په ملتیا وویل:

پنځوس مېلیونه ؟ دې ته غوږ په وایې.
ګلداد یې خبره تصدیق کړه:
ښه مشوره ده ، خو داسې نر لا مور نه دی زېږولی چې د ده درک معلوم کړي ؟ هغه په پنځوس مېلیونو سوړو کې پیسې لټوه نو !
جانداد دستي ورغبرګه کړه.
امریکایان ساده ګان نه دي. دوی پوهېږي چې په پنځوس مېلیونو سوړو کې د هغه درک همداسې پنځوس مېلیونه کلونه او سرونه غواړي.
بیا یې ګلداد ته وویل:
خو پنځوس مېلیونه ډالره هم په خوله یادېږي ، که سړی د دې پیسو له پاره 50 مېلیونه خطرونه هم په ځان ومني لا کم دي.
خو ګلداد وویراوه:

- خو هغه ګوره داسې وړې سپکې نه دي خوړلې ، د هغه معاملې کې ګوتې وهل ، لکه په سره انګار کې چې پښې ږدې ، له امریکایانو نه د ده خبرلوخې ډېر دي. او چې خبر شي درباندې ولا چې د پنځوس مېلیونو سوړو څخه خو دې راوباسي.
جانداد په خندا شو.
- او پنځوس مېلیونه میخونه خو دې په سر ټک وهي.
خو ژر بېرته اصلي خبرې ته راغی.

Download from:aghalibrary

- ښه څه یې کوې ، اوس اصلي خبرې ته راشه ! ته څه وایې ، چې که مته پسې رابډ وهم ، څه به ونه شي. په طالبانو کې خو بلا لوی خلک لرم.
ګلداد وپوښت:
- نو ته وایې چې ځان یې لیکو ته ورګډ کړې.
جانداد ځواب ورکړ:
- خود ، که خدای یې کوم وت راپیدا کړي.
ګلداد یې خبره تایید کړه:
- دا خو دې ولا ښه سوچ کړی ، چې مازې بوی یې درشي او په ډاډه شې ، امریکایان دې خالي لاس نه پرېږدي ، د خلکو خولو کې ګوتې ووهه ، څه هرومرو ترې راوځي.
جانداد وپوښت:

- څه وایې ، چې دا کار څنګه کېدونکی دی ؟
ګلداد په بیړه ځواب ورکړ:
- کار خو ګران ، خو شونی دی. بس داسې وکړه چې په غرونو ورسر او طالبانو ته ځان وروسپاره او زه به د امریکایانو سره شم. بس چې څه اورې او ګورې ، ما ته احوال رالېږه. بیا زه پوه شه او امریکایان.
دوی په همدې خبرو کې وو چې د ماښام اذان وشو ، او په اورېدو یې دواړو خبرې بس او په منډه یې جومات ته ځان ورساوه.

جانداد له لمانځه وروسته ګلداد سره مخه ښه وکړه او کور ته روان شو. کور ته د راتګ په ټوله لار یې ګڼو فکرونو زړه ته لار وکړه او هغه ټول په بن لادن او د 50 میلیونو ډالرو په هوس راتاوېدل. وېرې واخیست او څه عجیبه پوښتنې ورسره پیدا شوې. که راباندې پوه شي ؟ دوی یې چې په دومره سړو او پیسو کې نه شي لاندې کولی زه به یې څنګه موموم ؟

- چې ظاهرشاه یې په ایټالیا او مسعود یې په چاریکارو کې ښکار شول ، زه څنګه ترې بچېدای شم ؟
په همدې چرتونو او خیالونو کې و چې کور ته راورسېد کور ته په راننوتلو هم هماغه چرتونه او خیالونه ترې راتاو وو او داسې فکر نه کېده چې دی دې په خپل کور کې وي او د خپلې ښځې خوا ته دې ولاړ وي ، بلکې بیخي په بله نړۍ د بن لادن او د پنځوس میلیونو د هوس په نړۍ کې یې مزلې کولې.
دې پوښتنو او ځوابونو ترې خوب وتښتاوه ، اړخ په اړخ اوښت را اوښت او د اوږدو چرتونو په ټال کې یې ټالې وهلې ، خو دوهمې او ځوانې ښځې یې د چورتونو لړۍ پرې کړه.

Download from:aghalibrary

څه درباندې شوي ؟ ويده يې که ويښ !؟
سم له لاسه يې ځواب ورکړ:
- سودا رالوېدلې.
ښځه حيرانه غوندې شوه.
- د څه شي سودا ؟
جانداد ژر ځواب ورکړ:
- د بن لادن.
د ښځې حيرانتيا نور هم زياته شوه.
- بن لادن !؟ ستا يې په هغه څه کار ؟ هغه خو د امريکايانو مدعي دی.
جانداد وپوښتله:
- راډيو دې واورېده ؟
ځواب يې ورکړ:
- نه.
په بيړه يې د راډيو له اعلانه خبره کړه.
- د بن لادن په مړي يا ژوندي امريکايانو (50) مېليونه ډالره منلي.
ښځې په حيرانتيا تکرار کړه ؟
- پنځوس مېليونه ډالر !
جانداد وويل:
او ! پنځوس مېليونه.

پنځوس مېليونه يې څو څو ځلې واړول راواړول او بيا يې ښځې ته مخ ور واړاوه.
- پوهېږې ، ښځې ، که مې خدای په دې کار کې کامياب کړي په سرو او سپينو کې به ګرځې. دومره پيسې په خولې يادېږي. بيا به هېڅ قوماندان زما سيال نه وي ، چې پيسې وي سړي هم وي او چې سړي دې وي امريکايان دې هم خپل دي او بيا چې په کوم منصب لاس کېږدې هغه دې خپل دی.
خو ښځې يې وويراوه:
په خزانې پسې که سره زر هم وي څوک ځان اور ته نه ګوزاروي. لړ اوار راځه ! اوس دې د څه شي کمی دی ؟
جانداد وويل:

Download from:aghalibrary

- کمی ! ! ؟ دا دوه موټرګي ، یوه بنګله او دوه دوکانګي ، دا دي ټوله دارایي ده. په دې تاسې دوا ړه د دومره لښکر بچیانو سره ساتل کېږئ ؟ زه له کوم صاحبه کم یم. له چا کم جنګېدلی یم ، په شمار مې (10) جازونه په ستینګر وېشتلي ، (25) ټانګونه مې په خپل لاس سوځولي ، (1500) ملحدین مې په خپل لاس له تېغه تېر کړي. دا دومره قرباني او دا دومره سترې ؟ دا ټول په هوا ولوزوم ؟ ؟ جنګ کې دې د مخه او غنیمت کې دې د ټولو شا ته ، دا شونې نه ده.

جانداد په راسبا دستي ګهیځ له کوره ووت ، او نېغ هغو سیمو ته ورغی چې یې فکر کاوه ګوندې بن لادن به هلته پټ وي. د نورستان غرونه ، توره بوړه ، کونړونه، سپین غر ، هلمند ، ارزګان ؟ یو ځای هم ترې پاتې نه شو . خو په هېڅ ځای او سیمه کې د بن لادن څرک ورمعلوم نه شو . په دې لټه یې پوره کال واوښت، خو لټې یې ثمر ورنه کړ. د بن لادن نه میندنې هغه پوره نهیلی کړ. داسې یې انګېرله لکه لویه جګړه چې یې بایللې وي. دا یې خپله لویه ماته ګڼله ، داسې ما ته لکه یو لوی امپراتور چې وي او د یوه هېواد په یرغل کې پاتې راغلی وي.
دې ماتې نه یوازې د ده د (50) مېلیونو حاصل شنډ کړ ، بلکې د ده په نه تسلیمېدونکي غرور یې هم لوی اثر پرېښود .
د دومره ډېرو پیسو هوس یې عجیب فکرونه په ذهن مېلمانه کړي وو :
- کار هم ونه شو او دا د ظالم زوی هم یوه ورځ ضرور راباندې خبرېږي ؟ یو څه فکر په کار دی !؟
نابېره بیا د سوچونو دریاب واخېست.
خامخا باید یو څه وکړم. دا غوپه مې باید له لاسه ونه وځي.
د بن لادن څېره چې له جیبه راوکښله او ښه شیبه یې په ننداره شو .
- دا به چا ته ورته وي ؟
دستي یې په خپله ځان ته ځواب ورکړ.
- خانمیر کاکا ! هغه خو په عمر پوخ دی.
بیا یې شاه ځوان ماما په نظر ورغی.
دی هم ورته دی ، خو دی همم په عمر نه ور برابرېږي.
ګلاب چې خورین یې و ، په ذهن کې تداعي شو .
- دا سرکوزی ورته دی.
- خو افسوس یې وکړ !
کاشکې چې خام نه وای.
په درنګ شېبه کې یې ټول کلی او خپلوان مخې ته ودرېدل او له هر یوه سره یې د بن لادن څېره پرتله کړه ، خو له بل هېچا سره یې سر ونه خوړ.

کور ته د راتګ په ټوله لار کې یې دا چرتونه او فکرونه ووهل. په همدې چرتونو کې و ، چې بیا کور ته راورسېد .
کله چې کور ته راورسېد لا یې د کور د دروازې په ډبولو لاس نه و پورې کړی چې له ده کشري یوازېنۍ ورور یې له لېرې پرې ورغږ کړ:
- لالا ستړی مه شې.
جانداد د خپل ورور په لیدو ټکان وخوړ ، خو له حیرانتیا سره یې یوې غیرې مریي خوښۍ په زړه کې ځای ونیو:
دا مې څنګه له یامه ولیدلی و ، دا خو کټ مټ ورته دی ، په خپله هماغه دی ?.
دې فکر یې په ذهن د خوښۍ احساس پاچا کړ. د مخه تر دې چې کور ته ورننوځي. ورور ته یې په ورو شان وویل:
ته درځه ! زه لږ سارا ته تېرېږم.
په بیړه یې بیا د بن لادن تصویر له جیبه راوکیښ ، او په ننداره یې شو ، ښه پوره شېبه یې د ورور او بن لادن په پرتلې ذهن وجنګاوه. بیا د کشرۍ ښځې کوټې ته ورننوت ، ښځه یې له لیدو په بیړه ورغاړې وته:
ودې مینده !؟
او د ده له خولې د ستي د رحمان بابا دا شعر راووت:
چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي

چا ویل چې په دریاب کې ګوهر نه شته
خو ښځه یې جدي شوه:
څه د لېونیانو غوندې سر یې ؟ سم دم ووایه ! بیا دې موند ؟
جانداد په بیړه ځواب ورکړ:
- خود .
ښځې یې د ځای پوښتنه وکړه:
- چېرته ؟
جانداد ځواب ورکړ:
- همدلته.
هغه حیرانه شوه .
- چېرته دلته !؟
جانداد ځواب ورکړ:
- بس همدلته ، په همدې کور کې.
ښځه نوره هم حیرانه شوه .

- دا څه په ګډو وډو سر يې.
جانداد موسکی شو:
- نور يې څه کوې، که (50) مېليونه درته رانه وړم، پنځه مېليونه خو به شي.
ښځې يې وضاحت وغوښت:
- زه دې په خبرو نه رسېږم.
جانداد ورسپينه کړه:
- دا عکس ګورې؟
ښځې ځواب ورکړ.
- هو، دا خو بن لادن دی.
بيا يې پورته په دېوال کې راځوړند عکس ته ګوته ونيوله:
- پاس عکس وينې؟
ښځې ځواب ورکړ.
- دا خو مې د لېوره، ستا ورور زرداد دی کنه!
جانداد پوښتنه وکړه:
- په دواړو کې فرق وينې؟
ښځې يې په حيرانتيا ځواب ورکړ:
- ؟دا خو لکه سکه ورونه چې وي.
جانداد کړس په خندا شو.
- راکړه لاس، وموګټله، همدا ستا تصديق مې په کار و.
ښځې يې په حيرانتيا بيا وپوښت:
څه شی دې وګاټه !؟
ځواب يې ورکړ:
- 50 مېليونه ډالره.
بيا يې وويل:
- خبره خلاصه شوه.
ښځې يې بيا وپوښت:
- د څه شي خبره؟
جانداد ځواب ورکړ:

- د زرداد خبره ، زما د ورور زرداد .
ښځه نوره هم حیرانه شوه .
- ولې څه خبره ده ؟
جانداد ځواب ورکړ:
- بس لکه چې مقصد کې خدای کامیاب کړو .
ښځې وپوښت:
- د څه شي مقصد ؟
جانداد ځواب ورکړ:
- د مېلیونو ډالرو مقصد .
د ښځې زړه تنګ شو .
- خبره رالنډه کړه .
جانداد وویل:
- خبره لنډه شوه .
ښځې بیا وپوښت:
- څنګه ؟
جانداد ځواب ورکړ:
- داسې چې زرداد په مرګ او موږ په ژوند جنت ته ځو ..
د ښځې له خولې ناڅاپي چیغه پورته شوه:
- دا څه وایې ، وژنې یې ، خدای به اوس اسمان را وغورځوي سکنی ورور دی وژنې ؟ ؟
جانداد احساساتي شو .
- دا په کابل کې چې دا دومره کلونه زموږ په پاچاهۍ کې مرګونه وشول ، دا څه ورونه نه وو ، هلته ولې خدای اسمان نه راغورځاوه !؟
ښځې نور هېڅ ونه ویل ، خوابدې ، ژړغونې او بېربدلې بلې خونې ته لاړه ، خو جانداد خپل حال ته پرېښښوده ، او نېغ پسې ورغی د تفنګچې لټ یې وواهه او په کراره شان یې د غوږه ورتېره کړه .
- سونې دې ونه باسې ، که دې څوک خبر کړ ، دا شاجور ټول دربانډې تشوم .
بیا یې په کراره سره وویل:
- زه خو دا یوازې ځان لپاره نه کوم ، غواړم چې ان کړو سیانو ته دې د خانانو ژوند جوړ کړم .
ښځې یې چې ربړ دبدله په کراره ورغبرګه کړه .
- زه او بچیان مې دې زهر وخورو . د خدای روی وګوره .
خو جانداد لکه چې هېڅ یې نه وي اورېدلي خبره واړوله او د خپل مرام په پلي کېدو شو .
- چېرته ده ، هغه لویه چاړه ؟

ښځې يې هېڅ ځواب ورنه کړ.
جانداد په غوسه شو :
- څه ورکه شه ! په برېستنه ننوځه ! زه يې پخپله پيدا کوم ، خو چې له خولې دې سوڼ ونه خېژي.
لږ وروسته يې لويه چاړه ومېندله او په لږه شېبه کې د خپل مېلمه ورور پسې ورغی.
ورور يې د جانداد د نيمايي شپې بې خبره ورتګ وارخطا کړ او چې کله يې د ده په لاس کې لويه چاړه وليدله وارخطايي څو برابره شوه. فکر يې وکړ چې ورور يې ګواکې لېونی شوی ، نېغ په کټ کې راکېناست ، د مخه تر دې چې له جانداده د نابېره ننوتو په باب وپوښتي ، جانداد ترې رومبی شو :
- مه وارخطا کېږه. د يوې پوښتنې ځواب ته راغلی يم. راته ووايه چې زه دې ورور يم !؟

زرداد په ژړغوني او حېرانوونکي ډول ځواب ورکړ :
خود ، ولې دا پوښتنه کوې ؟
- جانداد بيا وپوښت:
- زما لپاره هر کار ته حاضر يې ؟
ورور يې په کراره د زړه له اخلاصه ځواب ورکړ.
- لالا چې سر مې دې هم په کار وي.
جانداد له خوشالۍ نه وغوړېد .
- شاباس ! ورور همداسې وي.
پوښتنه يې تکرار کړه :
- له زړه نه وايې ؟
زرداد ځواب ورکړ :
- ما کې منافقت نه شته لالا ، تا سره خو وړوکی رالوی شوی يم ، ته مې د پلار په ځای يې ، په مرۍ کې مې همدا اوس چاړه راکاږه که مې د خولې سوڼ وخوت ، خون مې در ببښلی !
جانداد نور هم تازه او وغوړېد .
- په ايمان دې رحمت شه.
بيا يې په کراره شان وويل :
- ستا او ځان لپاره مې د ډېرې ښې سودا تابيا کړې.
زرداد حيران شو :
- سودا ! د څه شي سودا. سر مې خلاص نه شو ؟ څه خبره ده ؟
جانداد په بيړه ځواب ورکړ :
- څه يې کوې ، د ددواړو په خير ده.
زرداد سپيناوی وغوښت.

-لالا ، راسپینه یې کړه ، څه سودا رااچوې. دا څه شی دي ؟

جانداد ځواب ورکړ:

-دا درته نه وایم ، له دې یو خدای ، یو زه او یوه دې کشرۍ ورېندار خبره ده .

زرداد نور هم حیران شو ، خوله یې خبرې ته جوړوله چې جانداد ترې د مخه شو .

- ځه څه یې کوې ؟ تا خو وویل چې هر بار درباندې کېږدم ، غاړه ترې نه غړوې.

زرداد بیا ځواب ورکړ:

-لالا ما خو درته وویل چې په مرۍ مې چاړه راکاږې او ستا ښه په شي ، دَووس به نه وکړي ، سر مې درنه ځار لالا .

-دې وروستۍ خبرې جانداد ته د خپل هوډ او نیت حقوقي سند ورکړ.

دستي له ځانه سره ګډ شو .

-اوس مې نو خدای ته هم غاړه خلاصه ده .

بیا یې زرداد ته مخ ور واړاوه او ترې ویې غوښتل:

-بس ځه اودس وکړه .

زرداد حیران شو :

-اوس خو د لمانځه وخت نه دی ، لا وختي دی.

جانداد ټینګار وکړ.

-بس خو چې زه څنګه مناسبه ګڼم ، نېک عمل باید په اوداسه کې وشي ، ځکه برکت ښه کوي.

بیا دواړه د نفلي او ثوابي لمونځ په ادا بوخت شول.

جانداد له سلام ګرځولو وروسته د دعا لاسونه پورته کړل او له ځانه سره په خبرو راغی !

-لو یه خدایه ! ته خو پخپله ګواه یې چې ده خپل سر او وینه راوبښله ، په خپل مرحمت مې ټول کړي ګناهونه راوبخښې.

-جانداد به له هر لمانځه وروسته په دعا ښه پوره وخت اړاوه ، خو دا ځل یې دوعا ډېر وخت ونه نیو .

زرداد ته یې مخ ور واړاوه:

-ګوره بیا درته وایم ، چې زما او زما د خیر لپاره هره سختي په ځان منې ؟ګوره خدای هر څه ګوري او اوري یې.

دا ځل زرداد بې حوصلې شو .

-لالا ! دا څه په ګډو وډو سر یې ، څه دې اورېدلي ، خو درته ومې ویل چې سر مې له تا قربان ، دغه دی دربښلی مې دی.

له دې سره سمدستي بیا د جانداد چاړه د سترګو په رپ کې د زرداد مرۍ ته ورسېده او په درنګ شېبه کې یې سر له تنې بېل شو .

د هغه چيغې ژر د جانداد ښځه راخبره کړه ، خو د مخه تر دې چې چيغه کړي. جانداد له لړې پرې غږ کړ:
زه دومره ساده او بې رحمه نه يم ښځې. خداى ګواه دى هر څه اوري او ګوري ، ما ته يې پخپله خپل سر او وينې راوښېل.
ښځې يې غوښتل چې څه ووايي ، خو ده پرېنښوده.
- خو خداى يې بې اجره نه پرېږدي چې دومره يې زما لپاره وکړل ، زما دعا به يې هم ټول عمر په جنت کې ساتي.
ساه يې واخېسته ، او بيا يې خبره داسې وغزوله.
اوس هر څه چې وشو ، د خداى رضا به وه ، خو چې له خولې دې سونړ ونه خېژي. ښځې يې په داسې حال کې چې له ژړا رېږدېده په ورو شان وويل:
- ستا له لاسه ؟.
خو جانداد يې خبره ژر په خوله کې وچه کړه.
- بس ورکه شه !
بيا يې غلي شان وويل:
- د خداى رضا او د ده خوښه وه ؟ اوس داسې وکړه چې د سر بندوبست يې زما او د تنې يې ستا ، چې بنده ذات درنه خبر نه شي.
- بيا يې په منډه د خپل ورور سر په ځانګړې ټوټه کې وپوښت ، صندوق ته يې ورواچاوه او په بيړه د امريکايانو د پوځي مرکز په لور له کوره ووت.
خپل جيپ يې ودراوه او له څو ساعته مزله وروسته يې بيا د امريکايانو د پوځي مرکز ترمخه. د موټر په دربدو امريکايي پوځيان حيران شول ، په بيړه يې د ژباړن له لارې د ده د ورتګ پوښتنه وکړه ، خو ده د ژباړن په مخ کې هيڅ ځواب ورنه کړ. په ورو يې د يوه پوځي تر غوږه په کرار وويل:
- بن لادن.
- پوځي حيران شو ، خو هغه ژر خپل جيپ ته لاس ونيو ، امريکايي نور هم حيران شو ، بيا يې له ژباړن وغوښتل چې دى وپوښتي ، خو ده ژر په خپلې خولې لاس کېښود او هغه يې وپوهاوه چې له ده سره د بن لادن په باب پټه خبره لري. پوځي په بيړه له ځايه لاړ او په مخابره کولو شو ترڅو د دې معما په باب خپل مقام ته راپور ورکړي. له مقامه دستي امر وشو چې په بيړه يې له موټر سره يو ځاى ور ورسوي.
امريکايي پوځي دستي د ده د موټر په لټه شو ، ژر يې د مړ بنيادم بوى پزو ته راغى ، خورا حيران شو ، خو جانداد ژر ورو له غوږه ورتېره کړه.

- بن لادن.
او بيا يې د تېر په څېر په خوله لاس کېښود .
جانداد او ورسره پوځي په درنګ شېبه کې د لښکرکوټ مشر ته ورسېدل. او د مخه تر دې چې هغه ته د

روغبړ لاس ورکړي ، د خپل وروړ سر یې د ده په مېز کېښود .
د سر په لیدو د لښکرکوټ د مشر په سترګو کې له ډېرې حیرانتیا او خوشالۍ نه اوښکې راغلې ، فکر یې کاوه چې خوب یې ولید . په یوه ساه یې څو ځلې جانداد وپوښت:
بن لادن ، بن لادن ، بن لادن ؟ ؟
جانداد دستي سر وښوراوه.
- خود ، پخپله هاغه دی ، بن لادن دی. یو کال د ده په لټه نه رانه غر او نه سمه ټول مې په یوه پښه پسې وکتل ، صاحب !
د لښکرکوټ مشر د منني له څرګندولو وروسته په بیړه په ټېلفون او مخابره سر شو ، لږه شېبه بیا نه وه تېره ، چې د امریکایانو یوځې ځانګړې الوتکه راورسېده او ژوندی جانداد او وژل شوی زرداد دواړه یې د کابل په لور پورته او واخېستل. په کابل کې دواړه سره بېل شول.
دی په کابل کې د پوښتنو او ګروېږنو لپاره تم شو او هغه په مدرنو لابراتوارونو کې د څېړنو لپاره امریکا ته واستول شو .
- د سي آی ای (CIA) لوړ رتبه مامور د جانداد په لومړي لیدو له روغبړ وروسته په داسې حال کې چې د خوښۍ احساس یې په ټول بدن خپور و ، جانداد ته له خپل او سپنیز بکسه د (100) سل زرو ډالرو بنډل راوویست او ویې ویل:
- دا اوس واخله ، هغه که بن لادن وي او که نه ؟ دا یوازې ستا د ښه نیت ځواب دی او که موږ ته په دې هکله مثبت ځواب راشي ، په هماغه دم دې 50 مېلیونه خپل دي.
جانداد د پنځوس مېلیونو په اورېدو بیا وغوړېد ، په ورو یې د سي آی ای (CIA) مامور ته کړل:
- خدای دې وخېژوي چې هم ستاسې سر په دنیا کې جګ شي او هم زما خواري اوبه یونسي.
مامور وخندل:
- ستا خواري خو اوبه نه ده وړې ، ما خو درته وویل: سل زره خو دې خپل شو ، هغه سر که د بن لادن وي او که د بل چا ؟
جانداد وویل:
- که د هغه سر نه وي ، د کوم خپلوان خو به یې وي !
مامور یې په ملاتړ وویل: چې هر څوک او هر رګ یې ورسره شریک وي او زموږ لابراتوارونه یې تصدیق کړي ، که پنځوس نه وي پنځه مېلیونه خو دې خپل دي.
جانداد وویل:
- او که بیخي پردی ، بېګناه څوک وي ، نو بیا ؟
مامور وخندل:
- پس بیا دې همدا یو لک په نصیب کې وو .

په جانداد رنګارنګ خیالونو غلبه راوړه او ګڼې سوداګانې او فکرونه ورولوېدل.
که راباندې پوه شي چې وروړ مې دی څه به ورته وایم.
- څه سزا به راکړي ؟ ؟ سزا یې په بلا پسې ؟ دا د دنیا او د خدای تعالی شرمنده ګي ګوره.
خو بیا یې زړه ته ډاډ ورکړ.
- څه ! څه یې کوم !؟ ماشینونه هم غلطي کوي ، که داسې غلطۍ نه کېدلی ، نو دوی څنګه تېره میاشت د طالبانو په ګومان ماشومان وو وېشتل ؟ خدای مهربانه دی که لا برا تو ار غلط شي.

له جانداده دا څو ورځې کېدې چې دا ډول اند ېښنې او سوچونه راتاو وو . په څلورمه ورځ د سي آی ای (CIA) بل مامور وروغوښت او دستي یې خبر ورکړ:
- جانداد خانه ! هغه سر د بل چا وخوت !
جانداد وارخطا شو:
- دا څه وایې صاحب ! خواري مې اوبو یوړه ؟ د ده په لټه خو مې پوره کال تېر کړ، نه رانه نورستان او نه وزیرستان ؟ بس الله تعالی به یې نه وژني ، که نه ما خو یو کال ؟.
مامور یې خبره پرې کړه:
- موږ ستا په خبرو باور لرو ، او ستا په اخلاص پوهېږو .
- جانداد له وېرې او وارخطایۍ ژیړ راااوښتی و.
- خو مامور ډاډ ورکړ:
مه ډارېږه ، هرڅوک چې وي، وي به، زه هم که ستا په ځای وای، داسې مې کول ؟ سړی باید پرې تېر وځي ، کټ مټ ورته دی. دې کې هېڅ شک نه شته.
جانداد په عجز وویل:
صیب ! دا خو ولا ډېر خراب کار شوی ، هم مې کړې خواري اوبو یوړه او هم مې بېګناه سړی وژلی.
مامور ډاډ ورکړ:
هېڅ خبره نه ده ، سهوه یوازې ته نه کوې ، موږ هم کله ناکله تېر وځو . څو ځلې رانه د طالبانو په ځای عادي وګړي او کوچنیان لګېدلي.
بیا له خپلې چوکۍ راپورته او جانداد ته یې نور پنځوس زره ډالره هم ورکړل.
بس دا خبرې د دندو په سر ته رسولو کې پېښېږي ، خو دا ځل تېر نه وځې ، دا ځل به مو د ربښتیني بن لادن په سر نمانځې چې هم ته په ډالرو کې ولامبې او هم موږ د تروریزم سره په مبارزه کې ستر برى لاس ته راوړو
براتسلاو ، سلواکیا
2004 .1 .10

ګلابي ناڅاپه

ګلاب چې د ویسکي څلورم جام په سر راواړاوه ، نو په بیړه یې له کاتیا لاسونه راتاو کړل ، خو هغې ژر ټیل واهه.
- لږ ودرېږه ! چېرته بیړه لرې ؟
ګلاب سترګې سپینې او بېرته یې خپلې شونډې د هغې په شونډو کېښودې ، لږ وروسته دواړو یو د بل تنیو ته لاسونه ورتېر کړل. د کمیس وروستۍ تڼۍ یې پرانېستلې چې د ټېلېفون آواز شو ، ګلاب په غوربدو غوربدو ټېلېفون ته ورغی:
- په غضب شئ ، وخت او ناوخت نه ګورئ !
د ټېلېفون غوږۍ یې په تاو پورته کړه:
- هلو ! ګلاب یم.
له مخامخ لورې له سلام اچولو پرته ځواب ورغی:
- خنځیره ! نه مې درته ویل چې په دې ډمه مې پګړۍ په زمکه مه وله ، در یې وله ! پنځه کاله دې د دې پانه وانه ړوله.
له دې سره ټلیفون ژر بند شو.
د ګلاب سر خلاص نه شو ، سودا ورولوېده ، ژر یې بېرته د ټېلېفون په کولو لاس پورې کړ ، خو لا یې وروستۍ شمېره نه وه وهلې چې کاتیا له لاسه راونیوه:
- هېڅ آداب دې نه دي زده ، ما خو درته ویل ، بیړه مه کوه چې داسې دې ټېلېفونونه اورېدل ، زه دې ولې لوڅولم ؟
ګلاب وررغبرګه کړه:
- لږه اودرېږه ! څه مهمه خبره ده.
کاتیا ژر ځواب ورکړ:
- په بلا یې ووهه ! د ټېلېفون مزی راوباسه ! اوس دې زه راپارولې یم ، څه ! د خوب کوټې ته ځو.
دا ځل دواړه بربنډ شوي وو چې بیا د ټېلېفون غږ شو او چې څو د کاتیا پام کېده، ګلاب په منډه ټېلېفون ته ځان ورساوه.
- هلو !
ځواب یې واورېد:

- زه جلال الدین ، ستا تره یم. پلار دې له غوسې درته نه دي ویلي ؟ زه به یې درسپینه کړم.
ګلاب حیران شو :
- ولې څه خبره ده ؟
تره یې ځواب ورکړ:
ښځه ړمه دې د سړي سره ونیوه.
ګلاب په خبرو کې ورولوېد :
- لږه اشاره ابا هم راکړه ؟ لږه مو کړه که در نه ختا شوه ؟
- هو ! په هماغه دم مو له هغه خنځیر سره یوځای ؟
- چا ؟
- نسیم ورارو ، زوی دې !

ګلاب په غرور ورغبرګه کړه:
- وا ، شاباس ! نره ! دی هم ګولی ورولی شي.
تره یې هم په غرور ځواب ورکړ:
- دوه جاغوره یې پرې تش کړي.
دا ځل کاتیا په ډېرې بې صبرۍ د ګلاب له لاسه ټېلېفون راواخیست او په شرک یې په مځکه کېښود ، بیا یې په بې شرمۍ د ټېلېفون مزی راوکېښ.
- درته ومې ویل چې د ټېلېفون مزی راوباسه ، که مې اشتها وسوه بیا چې راته په زاریو مړ هم شې ؟ ولاکه ؟
ګلاب ژر په ننواتو شو :
- سمه ده ګرانې ! هرڅه منم ، ملامت یم ؟ خو دا ډېر مهم ټېلېفون و.
کاتیا وپوښتل:
- له کومه ځایه ؟
ګلاب ځواب ورکړ:
- له پاکستانه ، له کوره ؟
- مبرمن دې وه ؟
ګلاب په غوسه شو.
- دا غوا راته مه یادوه !

کاتیا موسکۍ شوه.
- له کله راهیسې دربانډې دومره ګرانه شوم ؟
ګلاب په مکیز ځواب ورکړ:
- ته تل په ما ګرانه وې.
بیا یې اوږد اوسیلی وکړ:
خو دا ګرانښت راته ډېر ګران تمام شو.
هغه هم حیرانه شوه.
- ولې څه خبره ده ؟
- ګلاب ژر ځواب ورکړ:
- له مېړمنې خلاص شوم.
- هغې په تعجب وپوښتل:
- دا څه وایې ؟ مړه شوه ؟
- نه مړه نه شوه ، مړه یې کړه.
- چا ؟
- هغه په غرور ځواب ورکړ:
- زما زمری زوی.
هغه نوره هم حیرانه شوه.
- دا څنګه ؟ ستا زوی خپله مور !؟
په آرمه یې ځواب ورکړ:

- هو کاتیا ! دا زموږ رواج او رسم دی چې ښځه له خپل مېړه پرته له هر پردي سره په زنا او خطا په هماغه دم وژني.
- هغې ټوپ کړ:
- دا څه وحشت دی ، زوی خپله مور ؟.
هغې ته نوره هم سودا ورولوېده:
- نو ما او تا خو هم واده نه دی کړی ، که ستا زوی ما له تا سره ووینې !!
ګلاب په سړه سینه ځواب ورکړ:

- د ښه مرغه لا داسې پېښه نه ده شوې چې چا دې خپل نارينه له پردۍ ښځې سره په زنا او خطا وژلی وي ؟
کاتيا دستي استدلال وکړ:

- ته دا عدالت بولې ؟
ګلاب په بيړه ځواب ورکړ:
- اوس به څه د حقوقو لکچر درکوم ، رانږدې شه چې په هر څه تيره کېږدو او سر له سبا د واده پلانونه جوړ کړو . او زما د زمري زوي لپاره د يو بلنليک چاره هم وسنجوه.
ګلاب له هغې لاسونه راتاو کړل ، خو کاتيا ژر د ده لاس له خپلې اوږې پورې واهه.
- نو که ستا زوی دلته ما له چا سره په دې کار ونيسي ؟
ګلاب دستي ځواب ورکړ:
- چې له مور سره يې وکړل ، ميره څنګه پرېږدي ؟
- کاتيا لکه په ماغزو کې يې چې کړنګ وشي ، په غوسې د خوب کوټې ته لاړه . په بيړه د کاليو په اغوستلو شوه او له ځانه سره ګډه شوه:
- دا وحشت دی ، ظلم دی ؟
ګلاب ژر بيا په زاريو شو:
- نن خو پاتې شه ! سبا به په هر څه په تفصيل رښا واچوو.
ګوره ! زموږ عنعنې که بدۍ لري ، ښېګڼې هم لري.
خو هغې په زور له هغه خپل لاس راکښوده ، او د تل لپاره يې له ده سره پنځه کلنه دوستي پرېښوده.

سلواکيا . براتسلاوا
د 2003 ميلادي کال د نومبر 23

د خیر کار

د دروازې په زوره وهل او د باندې په کوڅه کې د وسله والو طالبانو شور او زوږ د ټنګ ټکور ټول پروګرام ګډوډ او له ټولو یې آرام او خوښي وتښتوله ، ټول له یوه سره په منډه په کوټو کې خواره او د هېچا له خولې سوڼ قدرې ونه خوت ، ټولو یوه بل ته رډ رډ کتل ، خو لوېې دروازې ته هېچا زړه نه ښه کاوه ، نابېره جنت ګل ته یو کس وړاندېز وکړ:

- جنرال صاحب ! ورووځه ،که موږ هر یو لاسته ورشوو ، ولا چې په وهلو خو مو پوستکی وباسي.
جنت ګل په خپله اوږده ږیره لاس راکښود ، کلمه یې په ځان چوف کړه او د دروازې په لور ، ځولۍ ؟ ځولۍ ور روان شو:
له دروازې د باندې د وسله والو طالبانو ګواښونو یې په وجود کې وینه وچه کړه ، خو زړورتیا یې له لاسه ورنه کړه ، لویه دروازه یې پرانښستله ، یوازې له دروازې یې سر لږ شان ور وویست او بیا په عجز او زاریو سر شو:
-صاحب !زه پخپله طالب یم ، جنرال یم ، د پولیسو په قوماندانۍ کې یم ، ؟هسې دې ځوانانو ته دې خدای انصاف ورکړي ؟.
لا خبره یې بشپړه کړې نه وه چې له د باندې یې کلکه څپېړه وخوړه.
- چوپ شه منافقه !د طالب نوم په ځان مه ږده ، که نه اوس دې دا شاجور په ګېډه درتشوم.
جنت ګل په ورو سر رادننه کړ ، خو لویه دروازه یې هماغسې تړلې پرېښوده او بیا د دروازې له شا په زاریو شو:
- په خدای قسم خورم که چا هېڅ شی کړی وی.
وسله وال طالب وغورېد:
- د دوکڼو ساز مو عالمونه په سر اخېستي وو او ته منافق وایې چې هېڅ شی ؟.
جنت ګل بیا ځواب ورکړ:
-صاحب !ښادي خو خامخا څه خندا او ساتیري غواړي ، خو زه په دا سپینه ږیره درته قسم خورم ، که چا باجه او یا دوکڼه وهلې وي.
وسله وال طالب پوښتنه وکړه:
-او که مو بیا درسره پیدا کړل:

جنت ګل ځواب ورکړ:
- بس غرغره مو کړئ ! ما خو په قوماندانۍ کې ټوله دنیا پېژني.
وسله وال ملا وویل:
- چې داسې ده د دې دوکنو غږ مو له کومه راته ؟
جنت ګل ځواب ورکړ:
- دا هسې د تېلو بوشکه او لویه د اغږلو کاسه وه.
وسله وال ملا په غوسه شو:
- منافقه په دا سپینه ږیره دروا غ مه وایه.
جنت ګل بیا په قسمونو سر شو:
- په خدای قسم خورم ملا صاحب !؟
د ډلې مشر ملا لږ څه ارام شو:
- ښه چې قسم خورې.. هغه کسان او هغه شیان دلته را حاضر کړه:
جنت ګل وویل:
- په سترګو ! خو سوال درته کوم چې هلکانو ته به څه نه وای.
وسله وال ملا وویل:
- که له کاسې او بوشکې داسې لعنتي ساز جوړولی شي، بخښم یې.
په جنت ګل کې په دې خبره سا وچلېده، ژر په هغو زلمو پسې ورغی او په بېړه یې هغه دوه زلمیان، بوشکه او کاسه حاضر کړل.
ملا له دروازې ورغږ کړ:
- د باندې یې راوباسه !
جنت ګل زړه نازړه دروازه خلاصه کړه.
- بیا ملا له زلمیانو وپوښتل:
تاسو دې خدای ووهي چې باجه او دوکنه مو نه دي وهلي ؟
زلمیانو په زړورتیا ځواب ورکړ:
- په خدای قسم خورو.
بیا نو ملا امر ورکړو:
- ښه نو شروع کړئ چې اوس مو دروغ او رښتیا معلوم شي.
زلمیانو دستي د بوشکې او کاسې په وهلو پیل وکړ. ساز لکه جادو په ټولو وسله والو داسې اغېز وکړ چې یوه د درېدلو بولنه نه ورکوله، خو د ډلې مشر وویل:
- یره دا د کافر شیان خو ولا که د باجې او دوکنې سره وپېژني.
وروسته یې زلمیانو ته کړل:

- ښه تاسې اوس ورسره یوه سندره هم ګډه کړی !
زلمیانو پوښتنه وکړه:
- کومه سندره !ء
له یوه طالبه غیر ارادي ووتل:
- په طالبانو پورې دې کومه سندره نه ده یاده ؟
زلمیانو دستي ځواب ورکړ:
- طالبه ډېر مې یاد یدې ؟.
د طالبانو مشر په منډه ځواب ورکړ:
- بس د ښبې منځ دې وو ېشت.
بیا زلمیانو سندره پیل کړه او چې سندرې ټول پسې واخېستل ، نو د طالبانو مشر لکه جادو چې پرې وشي ، نابېره له خولې ووتل:
طالبه خدا ېږو به ملا شې
په کتاب پروت یې یادوې شینکې خالونه
او بیا لکه له خوبه چې راکښیني ، دستي یې امر وکړ:
- هلکان پرېږدئ ، ځکه لوظ مو ورسره کړی ، لوظ نه ماتوو ، دا کاسه او بوشکه راواخلئ ، ټوله خبره په همدې شیانو کې ده.
بیا یې هلکانو ته مخ کړ:
- ځئ کور ته ! معاف مې کړئ ! لوظ نه ماتوو ، خو کاسه او بوشکه پرېږدئ. دې ښاربښتې شي چې په موږ ښاربښت راوست ، ستاسو لاسونه بیا کله اودرېږي ، بیا به تر سهاره ګډ یاست.
- د دوی له منځه د یوه طالب له خولې غیرارادي ووتل:
- ملا صاحب رښتیا وایي ، که لږ دا ساز اوږد شوی وای ، ولا چې زه یې په ګډا راوستی وای.
بل هم د ده په پله وویل:

- ولا چې زما اوږې یې هم له مستې وخوځولې.
دریيم طالب پوښتنه وکړه:
ملا صاحب ! بوشکه او کاسه چېرې وړو ، وړو یې چې چېرته مجلس پرې تود کړو ، که څنګه ؟
ملا په قهر شو :
- بوشکه او کاسه بلې دنیا ته.
بیا یې وویل:
- بس څومره چې دې د کافر شیانو ته ورګوری په تاسو د منکراتو پیریانو کښېني.
بیا یې په زور غږ کړ:

- راواخلئ دا لعنتي شيان چې ولایت ته یې د معجزې کیسه تېره کړو ، بیا هغوی پوه شه او فرمان یې.
بوشکه او کاسه یې راواخېستل او په راسبا یې نبغ د ولایت د امیر مخې ته کېښودل.
امیر چې څنګه له حاله خبر شو ، هغه هم خورا حیران شو او په حیرانتیا یې وپوښتل:
- رښتیا وایي !؟
ملا ځواب ورکړ:
- په خدای قسم خورم که دې له سم ډول سره پېژندلی وای ، داسې غربهاري یې کاوه چې څه یې کوې.
بیا د ولایت امیر د امر بالمعروف او نهی عن المنکر رئګیس ته مخ ور واړاوه.
د امر بالمعروف او نهی عن المنکر رئیس وړاندیز وکړ:
- دا مخلوق که هر څومره بند کړی ، یو سوری په هر شکل چې وي ځان ته راوباسي.
والي ته هم خندا ورغله.
- او یوه لار ځانته پیدا کوي.
بیا لږ څه جدي شو !
- ښه چاره څه ده ؟
رئیس ځواب ورکړ:
- بس منکرات چې دومره چالاکي کوي ، موږ یې هم ټول سوري باید وربند کړو.
امیر وپوښت:
- د دې معجزې په باب څه وایې ؟
رئیس په بیړه ځواب ورکړ:
- بس حکومت او یا مشر ملا ته وړاندیز ولیکه چې د داسې بوشکو او کاسو په وارداتو دې بندیز ولګول شي.
- امیر وویل:
- او دا چې راغلي !؟
رئیس ځواب ورکړ:
- د راغلیو په اړه دې سر له سبا په لوډسپیکرونو کې اعلان وشي چې ټولې دا ډول کاسې او بوشکې دې زموږ ادارې ته وسپاري.
امیر یې په بیړه وړاندیز تصدیق کړ:
- بس زه همدا اوس دا د خیر کار دستخطوم.
رئیس یې په ملاتړ وویل:
- او زه دا اوس خپلو طالبانو ته امر کوم چې په تطبیق یې لاس پورې کړي.

براتسلاو - سلواکیا
د 2004 میلادي کال د اپریل 20

هم دين او هم دنيا

مولوي سيد كريم چې خنگه دريشي وويستله ، په بيړه بيا كټ ته پورته شو ترڅو يې د الوتكې د اوږده سفر ستړيا ليرې او د څه شيبې لپاره يې سترگې سره ورشي، د شپې لس بجې وې چې د سر څړيكو او درد له درانه خوبه راكښناوه ، گروپ يې ولگاوه ، بيا بيت الخلا ته لاړ او چې بېرته راوگرځېد دستي يې يخچال پرانېست ، ترڅو څه وڅكي ، ځكه په سرخوږۍ سربېره يې حلق هم له تندې ښه پوره وچ شوی و . د يخچال له پرانېستلو سره سم يې عجيبه فكرونو زړه ته لار وكړه .

- دلته خو داسې بوتلې دي چې هېچرې مې نه دي تر سترگو شوي ځېنې به ضرور د ستړيا او سردردۍ وي.
بيا يې په ورو يو كوچنی د "ودكا" د شرابو بوتل راواخېست:
- دا به هرومرو څه دارو وي ، دلته خوشې شيان نه ږدي ، زه خو سردردۍ مړ كړم.
خو بېرته په زړه كې ور وگرځېدل:
- دا كافران ډېر تېگان دي ، هسې نه چې چېرته شراب مراب نه وي ، د كلونو عبادت به په اوبو لاهو كړم.
مولوي د شرابو بوتل سترگو ته ښه رانژدې كړ:
- د شرابو رنگ لكه چې سپين وي !!
د ودكا بوتل يې بېرته كېښود ، سترگې يې د ويسكي په بوتل ولگېدې:
- دا راته شربت ښكاري ، خو خدای دې وكړي چې دارو وي ، هسې تشه كولا مولا نه وي.
په ورو يې د بوتل سر پرانېست ، خو زور يې پرې ونه رسېد . بوتل يې په زمكه كېښود ، سترگې يې په بل بوتل (كنياكو) ولگېدې ، له ځانه سره يې كړل:
- خدای مې دې غاړه نه بندوي ، دا بوتل راته روغ ښكاري.
بيا په ټول زور سره د بوتل په پرانېستلو شو :
د مخه تر دې چې له بوتله لږ څه گيلاس ته راوځنځوي ، بوتل يې سپږمو ته نږدې كړ.
- دا خو د يوناني شربت غوندې بوی كا .
لږ ځُرتي شو :

- شی خو معمولی شربت نه دی ، هر شی چې دی ، يا شراب دي او يا دوا ؟
بيا ور په زړه شول:
- وايې دا د كافر زامن ځېنو دواگانو ته هم شراب وراچوي هلته چې د اسلام هېواد دی ، څومره به مو په ناخبرۍ كې څكلي وي ، دلته چې د كفارو ملک دی ? خدای دې راته عفوه وكړي.

خو بیا یې سترګو ته هغه بل بوتل "ویسکي " چې لا یې په یخچال کې بېرته نه و ایښی ، ودرېد :
- ته راځه دا هم بوي کړه.
مولوي د کنیاکو بوتل په خورا احتیاط بېرته یخچال ته کړ او د "ویسکي " په خلاصولو شو ، د بوتل سر په سختۍ خلاص شو . هغه یې هم سپږمو ته ور وړ او چې ورته بوي یې سپږمې وتخنولې خورا حیران شو :
- عجیبه ؟ دا خو ټول یو شان دي ؟.
ژر یې لومړنی د "ودکا " بوتل ته لاس ورتیر کړ او په بیړه یې سر ور پرانېست. هغه یې هم ژر وازمایه ، دا ځل یې حیرانتیا نوره هم زیاته شوه او څه غلی شان له ځانه سره وبوږنېد :
- دا خو ولاکه بل شی وي ؟ تو لعنت په شیطان.
مولوي په شرک سرخلاصی بوتل بېرته یخچال ته ورتیر کړ. ناهیلی او اندېښمن بېرته په کټ کې وغځېد ، خو لږه شېبه تېره نه وه چې بېرته له ځایه راپاڅېد . دا ځل یې په زړه تلوېزیون ور وورېد :
- ته راځه ، دا د خنځیر شی چالان کړه ، چې په دنیا کې څه خبرې دي.

د تلوېزیون په روښانه کېدو اتومات CNN چالا شو . د دې کانال په خبري سروېس کې د جورج بوش په باب مطلب ویل کېده. مولوي په قهر له ځانه سره وویل:
- دا بلا خو په هر کانال کې لربر کېږي. په پېښور کې، په کابل کې، په دوبۍ کې، هر چېرې ؟ رنګ یې ورک کړه.
دستي یې بل کانال ونیو ، دا د الجزیرې خبري کانال و ، په هغه کې بیا د بن لادن څېره لړه بره کېده او هرومرو د هغه په اړه کوم مطلب خپرېده، مولوي ته د هغه لیدو هم خوند ورنه کړ.
- ته خو په غضب شې ، دنیا ته دې اور واچاوه ، په شرمو دې ټول عالم اسلام وشرماوه.
ژر یې بیا بل کانال کړ. دا د MTV د موسیقۍ ځانګړی کانال و ، په خپرونه کې مادونا په نیمه بربنډه حال کې له نڅا سره یو ځای سندره ویله. د مولوي سترګې چې څنګه د هغې په رابنکاره شوو تیونو ولګېدې ، ژر یې سترګې واړولې.
- خدایه ! پرده مې وکړې !
په بیړه یې دا کانال هم واړاوه ، بل کانال د فرانسې و چې یو رومانتیک هنري فلم یې خپراوه ، مولوي یوه شېبه ورته ځیر و ، خو دقیقه لا نه وه تېره چې د فلم د اتلانو غېږه په غېږ کېدل او د یوه بل بربنډول بیا په مولوي پیریان راوستل. نابېره یې غلې شان چیغه کړه:
- دا څه حال دی !؟ ؟ دا خو له یوې مخې بې لارې کانالونه دي خدای دې معافي راته وکړي.
له ځانه سره یې وویل:

- یو بل کانال چالانوم ، که هغه هم بې لارې و ، بس ځان هسې نه ګنهګاروم ، بېد ېږم.
بل کانال د بربنډو فلمونو سوداګریز کانال و . مولوي لکه مچۍ یې چې وچیچي چېغه کړه او په قهر له ځایه راولاړ شو:
- خدایه له غضبه دې امان غواړم ؟ لعنت دې په شیطان وي ؟ دا څه نخرې دي؟ ژر په برېستن ورننوت او لکه ببربېدلی چې وي په روښانه ګروپ کې یې د خوب تابیا وکړه ، خو د یخچال شربتونو او د تلوېزیوني خپرونو چرتونو ترې خوب داسې وړی و چې په ګرانۍ یې ببرته رانیولی شو. په دې سرببره یې د سر د درد کړیکې هم ګړۍ په ګړۍ زیاتېدې. پوره درې څلور ګړۍ یې ځان اړخ په اړخ واړاوه را واړاوه ، خو خوب یې له سترګو تښتېدلی و ، د لیوني په څېر له ځانه سره په خبرو راغی !
- خدای دې راته معافي وکړي ، هرڅه چې وي څکم یې ، که شراب هم وي ، کفر ته خو څه پرې نه خېژم ، له دې مې ډېر لوی ګناهونه کړي ؟.
ژر یخچال ته ورغی او په ورو یې پرانېست.
- بس اول د همدغه سپین بوتل مزه ګورم.
په ورو یې د "ودکا " له بوتله ګیلاس ته شراب راواځنځول ، د ودکا څکلو یې مرۍ ترخه غوندې کړه ، ویې ویل:
- ولاکه بل شی وي !؟
بیا یې ورو تلوېزیون هم پسې ولګاوه.
- دا د ایټالیا کوم کانال و چې دوه جوړه میینان پکې بربنډ او یو د بل په رودلو بوخت وو ، ملا څو ځلې سترګې پټې ، خو تلوېزیون یې ګل نه کړ ، یوازې همدومره یې وویل:
- خدایه ! معافي ، معافي ، توبه ، توبه ! ستا ګنهکار بنده یم.
بیا نو د ملا سترګې له تلوېزیونه لیرې نه شوې او چې د ودکا اثر یې ماغزه لږ څه ګرم کړل ، په ورو یې وویل:
- ایله چې دا سرخوږی مې ودرېد .
دا ځل یې بیا په زړه کې څه وګرځېدل.
- راځه دا ځل د دې بل بوتل خوند وګوره.
دستي یې ویسکي په سر را واړاوه.
- دا خو هم هماغسې خوند که.
او چې لږه شېبه تېره شوه ، نو د ملا له خولې غیرارادي ووتل:
- ولا چې تبه مې وشلېده ، دا ځل دا بل ګورم ، چې څه را کې پاتې وي ، ګوندې هغه یې جارو کړي.
خو د مخه تر دې چې مولوي کنیاکو ته لاس کړي ، لکه پوهېدلی چې وي ، نشه کېږي ، څه صبر یې وکړ او ښه پوره شېبه د فلم عشقي صحنو له ځانه سره بوت.

- او الهي ! د قدرتونو دې جار شم ، په قلم دې رسمه کړې ، په ليدو يې سړي مړېږي نه.
او چې څو صحنې يې پرله پسې وليدې ، بيا يې بل کانال واړاوه.
دا ځل د پاپ مشهوره سندرغاړې شکريه سندره بلله چې تر ډېره نيمه بربنډه وه ، په مولوي دا ښه ولګېده ، زر يې له ځانه سره کړل:
- واه ! قربان خو دې شم ، ته او دربېږه چې زما دا چرتونه لړ نور هم جوړ شي.
د کنياکو بوتل يې په ګيلاس کې راوځنځاوه ، دربيم ګيلاس مولوي ورو پسې واخېست ، نور ترې هر څه هېر شول چې چېرې دی او څه کوي ، په بيړه د تلوېزيون د کانالونو په اړولو سر شو.
له ځانه يې وپوښتل:
- هغه لعنتي کانال څه شو ؟ هغه بربنډ ؟
او چې څو کانالونه يې تيرو بير کړل ، نو نابېره يې له خولې چيغه ووتله !
- بس دا دی پيدا شو !
دا ځل يې د وروستي ځل لپاره له ويسکي غړپونه وکړل او په لږه شېبه کې په يوه ساه په لنډو وقفو کې د شرابو وړې بوتلې چې ايله څو ګرامه وو ، وڅکلې ، خو وايي چې د لمدو ختو لړې او به بانه وي ، مولوي نور په خود کې نه و. په خپل کټ وغځېد او د مستۍ او خندا په عالم کې يې تر سهاره د بربنډو فلمونو ننداري ته شپه سبا کړه.
سهار وختي چې د ده نور ملګري او د سيمينار برخه وال له خوبه راپاڅېدل ، د ملا ايله نوې سترګې سره ورغلې او په درانه خوب ويده شو ، خو په تلوېزيون کې بربنډ فلمونه لا هماغسې د تلوېزيون په پردې لړبر کېدل.
د هوټل په رستوران کې له مولوي پرته د سيمينار ټول برخه وال حاضر وو ، او لږه شېبه په نهو بجو ټول بايد له دغه ځايه د سيمينار د جوړېدو ځای ته لېږدېدلی وای. د مولوي غيابت ټولو ته سودا ورواچوله ، يو تن له نورو وپوښتل:
- ملا صاحب ، څنګه نه ښکاري ؟
بل تن چې په الوتکه کې د ملا ترڅنګ ناست و ، ځواب ورکړ:
- ملا لږ څه ناسازه ښکارېده ، هسې نه چې د شپې بې خوبه او اوس خوب پرې غلبه کړې وي.
وړانديز وشو چې مېلمه پال يې بايد پوښتنې ته ورشي چې څه بل څه پرې نه وي شوي ؟
مېلمه پال په دې خبره دستي له ځايه ولټېد او نېغ د ملا کوټې ته ورغی.
په ورو يې د ملا د خونې دروازه ووهله ، خو هېڅ ځواب ورنه کړل شو ، بيا يې په زوره دروازه ووهله ، خو بيا يې هم هېڅ وانه ورېدل. دا ځل يې د دروازې تر شا ورو ورغږ کړ:
- مولوي صاحب !
د مولوي په اورېدو ملا په ورو وټوخېده او ځواب يې ورکړ:

- درځم. سر مه لړ څه دروند دی.
مولوي ژر کالي واغوستل ، په بیړه یې پرانېستې بوتلونه واړول او تش یې باطله داني.

ته کړل ، ترڅو چې مولوي ځان جوړاوه بیا د سیمینار ټول برخه وال له هوټله په وتلو شول.
د سیمینار ګډونوال یو یو له دروازې وت چې نابېره د هوټل له اداري غږ شو :
- د 320 خونې ښاغلی دې حساب تصفیه کړي.
- د 320 په اورېدو د ملا رنګ زیړ شو .
دستي یې ورغبرګه کړه :
- زه یم ، د څه شي حسابي ، له مېلمه چا حسابي غوښتې ؟
له مدیریته په بیړه ځواب ورکړ شو :
- د ښځناک او فلم 300 ډالره.
د دې رقم په اورېدو مېلمه پال ژباړن حیران غوندې شو ، ژر یې وپوښتل:
- مولوي صاحب ! دا څه وايي ، ښځګه شراب خو به دې نه وي ؟. مولوي ژیړ او سور شو ، خو بله چاره نه وه اعتراف یې وکړ.
- نوم یې مه اخله ، بس په خولې برغولی کېږده ، چې څوک درنه ګوره خبر نه شي ، د الله شرمنده ښه یم ، نه د اولس.
او بیا یې په حیرانۍ وپوښتل:
- دا نو دومره ګران دي ؟
مېلمه پال ورغبرګه کړه :

مولوي صاحب ! سل ډالره د بربنډ فلم دي ، دلته هر څه په پیسو دي.
ملا چې فکر یې کاوه ، هېڅوک ترې خبر نه دي ، نور هم له شرمه غړي سست شول، ناڅاپه یې له خولې ووتل:
- هم دین او هم دنیا ؟ خدای دې له دې حاله مسلمان ساتي.
بیا یې ورو د پطالنه جیب ته لاس کړ ، درې سل ګوني ډالري نوټونه یې ترې راکښل او په تلوار موټر ته په سیمینار کې د ګډون په موخه پورته شو .

سلواکیا ، براتسلاو
د 2004 میلادي کال د فبرورۍ 16

د قاتل په لټه

د نیمې شپې د دروازې ټک ټک نه یوازې له درانده خوبه راکېنولم ، بلکې ویره یې هم زما مله کړه ، په کراره مې له برېستنې په ورو غږ کړ:
- څوک یاست ؟
- د دروازې تر شا ستومانه غږ واورېدل شو.
- وبخښئ !دروازه پرانیزئ !
ما ډېر ژر دی وپېژاند ، په بیړه دروازې ته ورغلم او دروازه مې پرانېستله.
- سلام شوستر !په دې نیمه شپه کې !خیریت خو به وي ؟
هغه له وعلیکم پرته په رېږدېدلي غږ ځواب راکړ:
- غواړم په یو چا خپل زړه سوړ کړم او سر یې پرې کړم.
د ده پرېکړې حیریان ، دریان کړم ، له خولې مې ژر ور ووتل:
- خیر دې وي ، څه خبره شوې ؟
ژر یې ځواب راکړ:
- په دې دې هله خبروم چې ډاډ راکړې ، چې دا کار دې له وسې څومره پوره دی ؟
زه موسک شوم.
- په ما دې ګومان راځي ، چې زه دې څوک ووژلی شم.
په ورو یې ځواب راکړ:
- زه نه وایم چې ته یې ووژنه ، خو څوک راته پیدا کړه. زما هیله او امید هم ته یې، دا راز یوازې له تا سره شریکوم. په دې چې ته مې د خپل شرقي او افغاني کلتور له مخې نشې محکومولی.
او سیلی یې وویست او خبره یې داسې وغزوله.
- دا ډمه ، بې وجدانه ؟.
په خبرو کې ورولوېدم.
- څوک یادوې ؟ولې څه یې کړې چې دومره یې پړسولی یې ؟
ویې ویل:
- زما ښځه ، دا تایوانۍ بیزو ، دا لولۍ ، له ما سره جوخته له خپل لونډ سره یوځای کالېفورنیا ته راورسېده ، او په همدې هوټل کې یې له خپل لونډ سره زما سره څنګ کې کوټه کرایه کړه.
بیا یې سوړ او سیلی وویست:

- ای کاشکې ړومبیه عقله چې وروستی وای ؟ پوهېږې همدا یوه اونۍ د مخه مې د خپل ملکیت (70) برخه دې ته او (30) برخه د اولنۍ ښځې نه زېږېدلو زامنو ته په نامه کړه.
په خبرو کې وررولوېدم.
- نو ولې دې داسې بیړه وکړه ، ته خو لا ځوان یې ، داسې پریکړې خو هغه څوک کوي چې د ګور په غاړه ناست وي.
ځواب یې راکړ:
- میاشت وړاندې داکترانو راته وویل چې د زړه رنځ مې په بحراني حالت کې دی او هره شپه کېدای شي ، د قبر مېلمه شم. ما د دې لپاره چې له مړینې وروسته دا ډمه تایوانۍ له میراثه محرومه نه وي او د زامنو له شره مې ژغورلې وي ، دا کار وکړ او دې چې څنګه خپل کار وکړ ، یوه ثانیه یې هم ماته ونه کتل. اوس چې فکر کوم دې له هماغه د واده له پیله زما میراث ته سترګې پټې کړې وې.
په ډاډېینه مې ورته وویل:
- زه خدای به هر څه اسانه کړي ، څه اوس بېده شه ، سبا به بیا په آرامه سره پرېکړه او مشوره وکړو.
خو وړاندیز پرې ښه ونه لګېد:
- تر سبا به زما زړه له قهره وچوي ، زه مې په زړه باور نه لرم ، غم یې لکه غر په ما ولاړ دی ، غواړم نن شپه دا هر څه سر ته ورسېږي او یا دې ډاډ راکړ شي.
بیا یې په کراره شان پسې اوږده کړه:
- زه د دې کار لپاره چې څومره ژر وشي ، چې څه لرم او نه لرم د ټولو ورکړې ته چمتو یم.
ما بیا سکون او آرام ته راوباله:
- څه خدای به هر څه اسان کړي ، په دې نیمه شپه کې په دومره بیړه دا کار ناشونی دی.
خو هغه لکه زما خبره چې نه وي اورېدلي - وویل:
- زه پوهېږم ، خو زه تر سل زرو ډالرو پورې همدا اوس د قاتل له سره قربانولی شم.
بیا ببرته د هغې په غیبت سر شو:
- دا لولۍ پوهېږي چې زه مرم ، څه آسمان به رالوېدلی وای چې زما تر مړینې یې صبر کړی وای ، بیا یې چې ټوله جرمني په ځان اچولی وای خپل کار یې و ، زه خو په رښتیا د زړه رنځ لرم ، خو لا له زوره نه یم لوېدلی او په داسې حالت کې نه یم چې د دې ډمې د جنسي غریزې ځواب ونه وایم.
زه یې اندېښنو ته ځُرت وړی وم او نه پوهېدم چې په دې نیمه شپه کې یې څنګه مرستې ته وردانګلی شم ، په ورو مې بیا د غوږه ورتیره کړه:
- زه تا درکوم ، څه اوس پرېوزه ! سبا به داسې یو سړی په لاس درکړم.
په دې خبره له خوشالۍ وغوړېد ، ژر یې پوښتنه وکړه:

- زه ډاډه اوسم ، سرونه به پرې شي.
بیا یې وویل:
- زه هم دې عمل ته تیار یم ، خو هسې نه چې رسوا شم او دوی را څخه دمخه شي.
ما بیا ډاډ ورکړ:
- ځه بې غمه اوسه !
له دې شېبې وروسته مې د قاتل په لټون شروع وکړه ، خو په امریکا کې داسې کسان چې یا ما او یا زما دوستانو پېژندل ، یا خو بندیان او یا هم نادرکه شوي وو.
شوستر شپه او ورځ او هره ګړۍ زما کوټې ته د دې معاملې له پاره ته او راته ، په څلورمه ورځ له جرمني داسې یو قاتل راورسېد ، له هوایي ډګره سیده د شوستر کوټې ته ورغلو:
شوستر زموږ په لیدو وغوړېد او پرته له دې چې قاتل ته د روغبړ له پاره لاس ورکړي او یا ترې د قتل بیه وپوښتي ، سمدلاسه یې خپل د ډیپلومات ته لاس کړ او له ما سره راغلي قاتل ته یې وویل:
- ما ده ته د (50) زرو ډالرو ویلي ، خو زه درته له لکو زیات چک لاسلیک کوم ، دا ټول له تا قربان. بیا یې په ورو بکس پرانېست او موجود ډالر یې زموږ سترګو ته ونیول.
- اوس مو باور راځي او که نه ؟
خو د مخه تر دې چې د ډالرو بکس پرانیزي ، په رېږدېدلي غږ یې له راغلي کس وپوښتل:
- څه وخت دا زېړی راباندې کولی شې ؟
قاتل دستي ځواب ورکړ:
- همدا نن شپه.
د شوستر په سترګو کې د خوشالۍ اوښکې په نڅا شوې.
- رښتیا !
قاتل ځواب ورکړ:
- ډاډه اوسه ! په همدې مېز یې سرونه رانه وغواړه.
شوستر بیا هم وپوښت:
- دا امکان لري ، ته دومره ماهر یې !؟
قاتل ځواب ورکړ:
- بې غمه اوسه !
شوستر په دې ډاډ په بېړه د پیسو بکس بیا پرانېست او په شمار شمیرلي د(100) زریزو ډالرو بسته د هغه په ګوتو کې کېښوده.
بیا یې ورو شان وپوښت:

- بس دی ؟
قاتل حیران شو :
- څه چې ستا خوښه وي.
شوستر وویل:
- زما خو ټوله هستي له تا قربان ده.
قاتل هم بیا ډاډ ورکړ:
- زه به هم په ټول قهر سره دا سرونه قلم کړم.
شوستر له خوښۍ وغوړېد :
- بس چې سرونه ووینم ، نور انعامونه دې هم خپل دي.
بیا یې د وروستي ځل له پاره قاتل وپوښت:
- بس زه د دې سرونو د لیدلو په خوبونو کې ویده شم.
قاتل ځواب ورکړ:
- ډاډه اوسه ! دا خوب نه رښتیا دي.
شوستر غیرارادي چیغه کړه:
- ته رښتیا وایې ؟ بیا یې قلم راواخېست او ویې ویل:

- دا دی زه د (50000) بل چک هم لاسلیک کوم ، خو په چک یې قلم نه و راکښلی چې نابېره په مځکه راولوېد او چې مو څو پام کېده بیا یې په خوله کې ځګونه راغلل او سترګې یې د تل له پاره پټې شوې.

براتسلاو ، سلواکیا
د 2004 میلادي کال د مارچ 20

ګناه او سزا

- نن باید دا غلا معلومه شي ، غل یې باید په سزا ورسول شي. زه نو نورې داسې ګډوډۍ نشم زغملی.
میز یې په زوره وواهه او بیا یې په لوړ غږ پسې زیاته کړه.
- پوهېږئ !؟ زه دلته څومره زور او اعتبار لرم ، تاسې زما په زور نه یاست خبر. توبه ! له کبره ، هر څه مې په وس پوره دي ، په پارلمان کې ، په کابینه کې او خپله صدراعظم هرچېرې لاس په نامه اشنایان لرم. د دې ښار د پولیسو مشر مې همدا پرون مېلمه و ، زه به په دې غله خپل زړه خامخا تشوم. دا نمک حرامه !
د ناستو کسانو لوېې برخې یې په ملاتړ په یوه اواز وویل:
- نمک حرامه.
بیا د ادارې مشر په لوړ غږ ګواښ وکړ:
- دا سړی باید را په ګوته کړئ ، که نه ټول د مخې کډې وتړئ !
یوه تن په کراره شان پوښتنه وکړه:
- صاحب ! د وچو له غمه لامده څنګه سیزئ ؟
رئیس په غوسې سره ځواب ورکړ:
- چې داسې ده ، نو ولې سړی نه رانښیئ !؟ غواړم چې ځان او ټوله اداره یې له شره خلاص کړم. نن یې له دفتره د فکس ماشین پټ کړ ، سبا ستاسو جیبونه هم وهلی شي. دا بې وجدانه نه چې ګوښه ، بلکې نېغ باید زندان ته واستول شي ، دا ځل به په هېڅ زړه ونه سوزوم هېڅکله.
رئیس څو ځلې "هېڅکله" تکرار کړه او بیا یې ناست کسان مخاطب کړل:
- نن له تاسو یو کس باید چې زندان ته لاړ شي.
وروسته یې په سړه سینه وویل:
- دا به ډېره ښه وي چې سړی راوښیئ ، زه ډېر وخت نه لرم ځکه چې وزیراعلی یو ډېر مهم ملاقات ته غوښتی یم.
ناستو کسانو یوه بل ته وکتل ، او ټولو دې ته سترګې لګې ونیوې چې څوک به د ادارې مشر ته د غله نوم په خوله واخلي.
د ټولو له وېرې سرونه ځوړند وو او د هر یوه په خوله د سکوت مهر لګېدلی و ، خو رئیس بیا په غوسې خپله ګواښنه ورغبرګه کړه:
- زه د چا په کیسه کې نه یم ، که سړی راونه ښیئ ، ټول سر له اوسه له ادارې سره مخه ښه وکړئ !

بیا هم چا غږ ونه کړ.
ده نابېره چیغه کړه:
- ځنګه ! پوهېږئ څه وایم ؟
دا ځل د مجلې مسوول مدیر چوپتیا ماته کړه.
-صیب ! په ډېر ادب ! غواړم ووایم ، چې دا که تا ته نږدې کس هم وي.
رئیس په غرور ورغبرګه کړه:
- که زما زوی هم وي.
د مجلې مدیر په ورو شان وویل:
- دا سړی ټول پېژني.
رئیس په حیرانتیا پوښتنه وکړه.
- نو ولې پرې برغولی ږدئ ؟ ما خو وویل که په ما مو هم شک راځي. دموکراسي او عدالت خو همدې ته وایي.
نور نو د مجلې مسوول مدیر ټینګ نه شو ، په ورو یې له خولې ووتل:
صاحب ! دا ستاسو مشر زوم جمال دی او موږ هم ستا له بل زوم اداري رئیس اګاه شو.
رئیس په بیړه خپل زوم چې د ریاست اداري رئیس و ، مخاطب کړ:
- دا نو د پټولو خبره ده ، که له ما شرمېدې ، خوابښې ته به دې ویلی وای ، د کور خبره دې دفتر ته راوړه.
د ده خبرې لا بشپړې نه وې چې تورن زوم یې د خبرو منځ ته ورولوېد او په احساساتي بڼه یې خوله راخلاصه کړه:
- رئیس صاحب ! ته پوهېږې ، که زه او یا زما کورنۍ داسې غله وای ، نو لور دې راکوله !؟ ما غلا نه ، بلکې د بې عدالتۍ او نابرابرۍ په وړاندې یو عکس العمل ښودلی ، ما له دفتره یوازې د فکس ماشین نه ، ټیپ ، کمره او نور شیان هم وړي ؟. ما قصدي غوښتي ، چې دا خبره او دا بې عدالتي منځته راواچوله شي.
رئیس د خبرو منځته ژر ورولوېد :
- شاه بس ! آفرین ! زه باجرئته کسان خوښوم.
ووایه ! څه بې عدالتۍ رانه سر وهلې ؟
تورن زوم دستي ورغبرګه کړه:
-صاحب ! زه دې له بل زومه څه کمی لرم ، هم په عمر ، هم په تجربه او هم په تحصیل په هر څه پرې جګ یم ، خو په امتیاز کې ترې بیا ټیټ ، معاش مې ټیټ، منصب مې ټیټ او ؟.
رئیس یې خبره دستي پرې کړه:
- بس پوه شوم ، شاه باس ! زه دا اعتراض وارد بولم.

بس سر له نن نه ته د هغه پرځای اداري رئیس شوې. بل زوم یې د اعتراض په بهٔه له ځایه پورته شو .
-صاحب !رئیس صاحب !دا زما د حیثیت مساله ده.
رئیس وخندل:
-خوشاله اوسه ! په دومره لږه سزا ! چې په یاد دې وي ، بیابل ځل د کور خبره دفتر ته رانه وړې.
زوم یې غوښتل وضاحت وغواړي.
خو رئیس غلی کړ:
-بس کېنه !
بیا یې تورن زوم ته مخ وروااړاوه:
-دا چې اوس ته اداري رئیس شوې ، د مجلې د مدیر ټول اسناد په لاس ورکړه چې بیا یې دلته ونه ګورم.
د مجلې مدیر خواشینی له ځایه پورته او په حیرانتیا یې وپوښتل:
-ولې رئیس صاحب څه مې کړي ؟
رئیس ناڅاپه خندا ونیو .
-نور څه وکړې ؟زموږ د کور خبره او زموږ د اداري دننه خبره نشې بیلولی. دا خبره دې راته بل ځای خصوصي نه شوه ویلای ؟
ما خو ویل چې نن به یو څوک له دفتره زندان ته لېږم ، خو همدومره سزا دې بس ده له زندانه دې تېر یم.
د مجلې مدیر غوښتل نور څه هم ووایي ، خو رئیس په بیړه د ناستې پای اعلان کړه او په چابکو قدمو د خپل موټر په لور وخوځېد .

براتسلاو - سلواکیا
د 2003 د سپمتبر 12

ځيرې او کارنامې

دا موزيم د مشورو کسانو د څېرو په نامه شهرت لري ، ملا عبدالباقي سر وښوراوه :
- ښه !
او بيا يې مېلمه پال وپوښت :
- مشهور کسان لکه پاچايان او د ملکونو مشران !؟
مېلمه پال ژر ځواب ورکړ :
- نه دلته عادي کسان هم شته ، هر هغه څوک چې په کوم څه کې يې ريکارډ ټينګ کړی وي .
ملا چې د لومړي ځل لپاره يې د ريکارډ کلمه واورېده په حيرانتيا يې پوښتنه وکړه :
ريکارډ يې لا څه ته وايې ؟
مېلمه پال دستي ځواب ورکړ :
- داسې کار يې کړی وي چې هم حيرانوونکی او هم په ټوله نړۍ کې بل چا نه وي ترسره کړی .
د ملا سر خلاص نه شو ، ځکه يې بيا وضاحت وغوښت :
- سر مې پوره خلاص نه شو .
مېلمه پال ريکارډ په تفصيل تشريح کړ :
- لکه له ټولو زيات اوږده بريتونه ولري ، ډېره يې بې سارې اوږده وي ، نوکان يې له مترو واوړي ، يا تر ټولو اوږد عمر ولري. په هر شي کې يې چې په نړۍ کې سيال او مخی نه وي ، هغې ته د ريکارډ لرونکی وايې.
ملا او مېلمه پال دا خبرې کولې چې نابېره د ملا سترګې د لينن په څېره ولګېدې، له خولې يې په حيرانتيا ووتل:
- دا ملحد نو دلته څه کوي ، تاسې انګرېزان هم عجيبه قام ياست ! هلته مو موږ ته د ده موريدان په غېږ راوستي ، زموږ شا راډبوئ او دلته يې نبغ په موزيمونو کې راځوړندوئ.
مېلمه پال ژر ورغبرګه کړه :
- دلته يوازې د سياست پهلوانان نه ، بلکې د مذهب او روحانيت ستر استازي هم وجود لري .
دستي يې يوې څېرې ته ګوته ونيوه :
- دا پېژنې ؟
ملا چې څنګه څېرې ته ځير شو ، ژر يې ځواب ورکړ :

- دا څوک نه پېژني ، دا خو خُميني دی که نه ؟
بیا یې مېلمه پال ته مخ راواړاوه.
- څنګه یې موږ هېر کړي یو ، ولې زموږ وطن خو هم له ولیانو او غازیانو ډک دی.
مېلمه پال وخندل او په خندا یې ځواب ورکړ:
- غم مه کوه ! خپل وطندار به هم وګورې.
ملا دستي په خبرو کې ورولوېد او پوښتنه یې وکړه:
- بس دغه خبرې کوه ، نه چې موږ مو هېر کړي یو ، هسې خو زموږ ټول وطنداران باید دلته راځوړند وای ، دې لوی خوګ سره کوم بل نر غیر له موږه افغانانو په غېږه ورتلای شي.
مېلمه پال وخندل:
- یره قوماندان صاحب ! رښتیا وایې ، خو دلته له ټولو زیات د مشهورو کسانو ځای دی.
ملا ته پوښتنه راولاړه شوه.
- تاسې وویل ښه او خراب دواړه ؟
مېلمه پال ځواب ورکړ:
- هو چې په خپل عمل کې بېساري وي.
ملا وویل:
- چې داسې ده ، کارمل به هم په کومه څنډه کې راځوړند وي.
دوی په ورو ، ورو قدمونه اخېستل او یو په بل پسې یې د تصویرونو ننداره کوله چې د ملا له خولې نابېره چیغه شوه:
- یا رب العالمینه ! له قدرتونو دې ځار شم ، دا خو زه هم دلته راځوړند یم.
بیا له حیرانتیا هک پک شو:
- دا څنګه سر مې خلاص نه شو. له ما خو ډېر لوی ، لوی قوماندانان شته چې تر ټولې دنیا

تللي او څو ځلې ستاسې مشرې او د امریکا مشرانو مېلمانه کړي. مېلمه پال ځواب ورکړ:
- خو ریکارډ یوازې تا ټینګ کړی.
ملا حیران شو:
- څنګه ؟
- ستا په لاس او امر چې څومره خلک وژل شوي ، د نړۍ هېڅ جلاد یې په نن سبا کې سیال نه دی.
ملا وویل:
- خو ما بې ګناه خلک نه دي وژلي ، ګوره چې پام دې وي دې خبرې ته ، هغه هر یو یا عسکر ، یا مامور سازماني یا حزبي و او یا هم دوی ته قریب څوک.

مېلمه پال وويل:
- چې هر څوک وو ، دا يوه خبره او دا چې څرنګه او په کومه بڼه ؟
ملا په خبرو کې ورولوېد :
- په دې هم خبر ياست چې څنګه مې وژلي ؟
مېلمه پال وويل:
- په هر څه ، دلته ان دا ارقام هم شته چې څو تنه مو په توپ الوځولي ، په څو تنو مو چاړه راکښلې او څومره مو په ټوپک وېشتلي ؟
ملا حيران شو :
- دا څه وايې ؟ تاسو ته دا ټولې شمېرې معلومې دي.
مېلمه پال پاس څېرې ته وکتل او ملا ته يې کړل:
- وګورئ ! پاس د څېرې لاندې هر څه شته ، تاسو يوازې د دې کال په جريان کې 3500 کسان له تېغه تېر کړي. دومره قتلونه په نړيوالو جګړو کې هم يوه تن په خپل لاس نه دي ترسره کړي.
ملا استدلال وکړ:
- خود چې داسې ونه کړو ، په بل شان ستاسو او زموږ دا ګډ دښمن راپرزېدی شي؟
بيا يې په ورو له خولې ووتل:
- رښتيا وايې چې د زرو قدر په زرګر وي. تاسې مې په قدر هغه دی پوهېږئ ، خو خپل وطنداران او خپل د جهاد ملګري څه څه راپسې نه وايې !

تصویرونه تقدیرونه

پوره درې میاشتې کېدې چې یو له بله سره یې د دهلیز له هېنداړو نه سترګې جنګولې او د سترګو په هر جنګ کې د مینې په خواږه او نازک تار سره تړل کېدل او د یوه بل زړه ته یې لار موندله.
خو یوازې نن یې د نږدې وصال ارمان پرځای کړ. او مازې د هغې په یوې اشارې یې د دې غېږې ته ځان ورساوه او د هغې د پستو شونډو د چینې په رودلو شو. بیا یې په ورو د هغې له ګلابي غومبورو ګرمې مچې واخېستې.
مازې په یوه وړه اشاره، لکه د باد په څېر ورو الوت، پرته له دې چې فکر وکړي چې له هغې سره د وصال لاره له څومره ګوابنونو او کړلېچونو ډکه ده او کېدای شي دا سودا ورته د سر په بیه پرېوزي. خو زړه ته یې هېڅ وېرې لار ونه کړه او نبغ د سترګو په رپ کې ورورسېد. په بیړه په دروازه ورننوت او سم له لاسه یې د زلمیتوب په ټول زور له هغې لاسونه راتاو کړل، لومړی یې د شونډو په رودلو او بیا یې په ورو د هغې د کمیسه تڼۍ ته ګوتې وروړې، له شېدو ډکو د سپینو تیانو په څُم کې یې ځان ورواچاوه.
خورا خوند یې ورکړ او په درنګ شببه کې د هغې د ښکلا ورمو پسې واخېست هر څه ترې هېر شول:
- چېرته دی!؟ څه کوي!؟ او که څوک ورباندې پوه شي څه به وشي!؟
خو په ټولو یې تېره واړوله او هېڅ اند ښېنې ته یې زړه کې ځای ورنه کړ او هماغسې یې د هغې له سپینو او کلکو تیانو خوند اخېست. کله کله به یې په ورو د هغې اوږدو زلفو ته لاسونه ورتېر کړل او د تسپو په څېر به یې دانه، دانه واړول راواړول، بیا به یې د هغو په چتر کې خپل سر ورننیست.
د وروستي ځل له پاره چې یې هغه په غېږ کې ټینګه نیوله، نابېره وخویید ونه لوېده خو تاو راتاو شو او زمکې ته له ټېټېدو سره یې له جیبه یو تصویر راولوېد.
د تصویر په لیدو یې محبوبې سخت ټکان وخوړ په قهر یې وپوښتل:
دا څوک دی؟
په بیړه او سړه سینه یې ځواب ورکړ:
دا نه پېژنې؟ د ده تصویرونو خو ټول ملک نیولی، آمر صاحب دی که نه؟
او بیا په تمجید او تعریف سر شو:
دا خو ډېر لوی انسان دی.
خو هغې په داسې حال کې چې په بیړه یې له ده واټن نیوه، دی نورو خبرو ته پرېښود. په ملنډو یې وویل:
- لوی انسان!؟ ستا له پلار او موره هم؟
ده په بیړه ځواب ورکړ:

- زما پلار او مور به ما ته ؟ خو دی د ټول افغانستان ؟.
هغه ژر په خبرو کې ورولوېدله.
- بس ، بس.
له غوسې سره شوه او له ډېرې کرکې او غضبه یې په تصویر لاړې تو کړې ، بیا یې لکه یو پوځي افسر امر وکړ:
- ووځه ! چې بیا دې ونه وینم !
دی په بیړه له کوره راووت ، په زړه کې یې بلا ډېرې پوښتنې په راټوکېدو شوې:
- دا به کومه حزبۍ یا سازمانۍ وه ؟ کمونېسته به وه ، پلار به یې د آمر صاحب سرو ځورولی وي ، یا به یې د آمر صاحب په جګړو کې کور نړېدلی وي ، یا به په خپله چا ځورولې وي !؟
دا چې هر څوک وه ، خو د ده لومړنۍ مینه وه ، په ځان یې بلا لعنتونه وویل ، بیا یې له غوسې عکس څیرې ؟ څیرې کړې ، خو ژر یې بیرته بل احساس مل شو :
- شکر خدایه ! هر څه چې وو ، په خیر تېر شول ، که رسوا شوی وای هم به د دنیا او هم به د خدای تعالی شرمنده وای.

خو چې بېرته یې د هغې جادویي ښکلا په زړه شوه ، د آمر ګرانښت او درنښت یې هېر شو او هغه به لکه سیوری ورسره سم روانه شوه.
دی په همدې سوداګانو او ځُرتونو کې په منډه د زړو مکرویانو هغه بلاک ته راورسېد چې یې کور و ، خو لا یې د زینې اخري پوړ کې قدم نه و ایښی چې نابېره پرې غږ شو :
- چېرته وې ؟
دې غږ لکه اسماني تندر وبېراوه ، دا یې د مشر ورور غږ و ، چې له پیله تر پایه یې څارلی و.
په وارخطایي یې ځواب ورکړ:
- هسې پورې بلاک ؟
نور یې نو بانه نه جوړېده ، په ژبه کې یې لاړې وچې شوې ، نه پوهېده ، څنګه یې ځواب کړي ، خو ورور یې چوپتیا ماته کړه.
- ما نه شې تېر ایستلی.
بیا یې هم ځان ناګاره واچاوه.
ولې څه خبره ده !؟
- څنګه څه خبره ده ؟ د هغې نجلۍ کور کې دې څه کول !؟
بیا یې هم اعتراف ونه کړ:

- کومه نجلۍ !؟
وروريې وخندل !
- ځه مه شرمېږه !
بیا یې دا متل ورته تېر کړ:
- ځواني یوه نشه وي ، داسې نه چې همېشه وي.
په سړه سینه یې ورور خبره وغزوله:
- د ګناه خبرې یوې خوا ته ؟ که چا ورسره نیولی وای !؟
ده د ستې اقرار وکړ:
بس ځه یې کوې لالا ؟ یو بد وو رانه وشول.
وروريې وپوښتل:
له څه وخت راهیسې دا نجلۍ پېژنې ؟
ځواب یې ورکړ:
دوه درې میاشتې مو له همدې ځایه سترګې جنګولې.
وروريې وخندل.
او له همدې ځایه مو سره اشارې کولې.
ځواب یې ورکړ:
- هو !
؟ دا اول ځل و چې له هغې دې لاسونه راتاو کړل.
په سپین سترګۍ یې ځواب ورکړ:
هو ، لالا !
وروريې لکه همځولګیوال ، لکه همزولی ورسره خواله پیل کړه:
ښه ، ښه ځه مه شرمېږه ، نو اخر ؟ بیا ؟
نابیره یې له خولې ووتل:
ناکامه راغلم . له کوره یې راوشړلم.
وروريې پوښتنه وکړه:
ولې !؟
ځواب یې ورکړ:
هسې کومه حزبۍ به وه ، یا سازمانۍ به وه.
وروريې بیا موسک شو:
اصلي حال وو ایه ، مه شرمېږه ! څه ګلونو ته دې اوبه ورکړې ؟

بې اختياره يې له خولې ووتل:
د آمر صاحب عکس خدای بانه کړ.
ورور يې په حيرانتيا وپوښتل:
د آمر صاحب عکس !؟
ده ځواب ورکړ:
هو ، لالا !د آمر صاحب عکس.
ورور يې اوږد اوسېلی وکړ او بيا د تېرو يادونو په ځُرت کې لاهو شو.
خو ده يې ژر د يادونو لړۍ پرې کړه.
ولې لالا !څنګه ځُرتي شوې ؟
ورور يې لکه له خوبه چې راکښېږي ، دستي ځواب ورکړ:
زه هم همداسې يو آمر له لومړنۍ مينې محروم کړم.
بيا يې ورور مخ ورواړاوه او د دوهم ځل له پاره يې ترې وپوښتل:
او د هغه د تصوير له ليدو وروسته يې له کوره راووېستې !
ځواب يې ورکړ:
هو !ته څنګه پوه شوې ؟
ورور يې وخندل:
زه علم غيب لرم.
ده په حيرانتيا اقرار وکړ:
ولا !لالا ، له تا نه يې څه پټوم ، که د آمر صاحب تصوير يې راسره نه وای ليدلی ؟ خبره خلاصه وه.
او بيا د هغې د ښکلا د انځورونو په کښلو سر شو :
- يره لکه په خپل قلم چې خدای جوړه کړې وي ؟
ورور يې د ده بې شرمه اعتراف ته حيران شو ، خو ژر خپلو يادونو پسې بيرته واخېست.
زه هم د همداسې يوه آمر تصوير ستا په څېر له لومړنۍ مينې محروم کړم.
ده ترې وپوښتل:
ته !؟
ورور يې ژر ځواب ورکړ:
- هو ، زه هم خو زما او ستا تو پير دا دی چې ته د يوې سيمې آمر او يوه وزير او زه د ټول افغانستان د وخت امير.
بيا يې په خواږه او شاعرانه ډول خپله کيسه او ياد داسې وغزاوه:
- زه هم همدا ستا په څېر په هماغه مخامخ بلاک کې په څلورم پوړ کې په يوې ښابسته کابلۍ مين وم ، هر مازيګر به مو سترګې جنګولې او د مينې په ټالونو کې به مو يو بل ته ځان رساوه ، يوه ورځ يې ستا په څېر

د لاس په اشاره ځان ته وبللم او زه هم ستا په څېر سر په لاس لکه د باد په څېر وروالوتم او ستا په څېر مې زړه ته رانژدې ټينګه په غېږ کې ونيوله ، خو له تا عکس لاندې ولوېد او زما جيب ته نابېره د هغې لاس ورغی او د هغه وخت د آمر عکس يې ترې راوويست.
-او خدايه ! د هغې کرکې څرګندونه مې اوس هم نه هېرېږي ، چې دغې نجلۍ د عکس په وړاندې او بيا يې زما په وړاندې وښوده او څه په کرکه يې له کوره راوشړلم. زما او ستا بل توپير دا دی چې ته د يوې لارې د آمر او زه د بلې لارې د آمر مريد وم. زما آمر د هغه وخت د ټول هېواد آمر و ، خو ستا آمر يوازې د يوې چارې مسوول دی ، نه د ټول حکومت او دولت.
دی زر په خبره کې ورولوېد :
هغه د يوې سيمې او يوې چارې وزير دی ، خو عکسونه يې په ټول افغانستان کې خواره دي.
بيا يې له وروره پوښتنه وکړه:
که هغه دومره لوی سړی نه وي ، ولې لوی آمر ترې ډارېږي ؟
ورور يې د ده ليونۍ پوښتنې حيران کړ:
ځوک ترې ډارېږي او ځوک يې نه پېژني ، د خبرې ټوله معما همدا ده او هلته چې ته لا ماشوم وې ، هم واقعيت همدا شان و.
بيا يې په سړه سينه وويل:
خو سر مه خوږوه ، په همدې شکر وباسه ! د آمر عکس يوازې د يوې حسينې له مينې ، لورېينې او په خوږه غېږ کې د خواږه خوبه راپاڅولی يې ، که د عکسونو په پرستش دې له سره فکر ونه کړي ، ښايي له دې ډېر لوی تاوان درواوړي.
بيا يې خپله ډنبه لوڅه کړه:
ګوره ! لکه زه ؟ چې يوازې تشو تصويرونو له ډېنې محروم کړم ، زما په څېر په زرګونو يې له سرونو ؟.
بيا يې پورته غونډۍ ته لاس ونيوه.
او همدې تصويرونو هاغسې هديرې جوړې کړي ،
بيا يې په کراره له لاسه راونيو.
راځه سر دې مه خوږوه ، ځه چې کور ته ځو.
څنګه چې کور ته ننوتل ، په تلوېزيون د صدام حسين تصويرونه مجسمې او لوی لوی يادګارونه تېرېدل راتېرېدل چا تصويرونه څيرل او چا مجسمې نړولې.
ورور يې په ورو خوله ورنږدې کړه:
دا عراقيان هم ما او تا په څېر وو. ګوره نن چې صدام نه شته ، داسې تصويرونه څيرې کېږي او داسې مجسمې نړېږي ، خو دی احساساتي شو :
دا خو امريکايان کوي.
ورور يې وخندل:

وړ او قدرمن تصویرونه هېڅوک نه شي خیرلی او وړ او ګران شخصیتونه ګوره هېڅ وخت په خپل ژوند خپله نمانځنه نه شي زغملی.

بیا یې ورور په ورو له خپلې کوچنۍ کتابخانې یو تاریخ راواخېست او په ورو یې څو پاڼې پرله پسې راواړولې.

دا وینې ! دا موسولیني ، دا بل هېټلر دا دریېمه پاڼه ستالین.

دا ټول یو وخت د دې خلکو بُتان وو ، خو نن ؟

دی ژر په خبره کې ورولوېد :

خو نن څنګه ؟

په بیړه یې ځواب ورکړ:

نن یوازې د تاریخ یادګارونه دي.

بیا یې ورور له ده وپوښتل:

څه فکر کوې ، د دوی ټولو پرستش کوونکو ته د دې شخصیتونو لاره معلومه وه؟

ناځوابه شو :

څه پوهېږم ؟

ورور یې بیا پوښتنه وکړه:

او ته پوهېږې ستا د آمر په ټولو فکرونو او اندونو ؟

ده د ځواب په ځای له ده وپوښتل:

تا ته هم د خپل آمر ټوله لاره نه وه څرګنده کنه ؟

ورور یې وخندل:

زه څه چې آمر مې هم په خپل لار چې چېرې ځي نه و خبر ، خو زه ځوان وم او هغه په عمر پوخ.

بیا یې د وروستي ځل لپاره له ده وپوښتل:

سر دې اوس خلاص شو ؟

ځواب یې ورکړ:

هو ! خو پوره نه.

ورور یې موسکی شو :

سر به دې هله خلاص شي چې له سره خلاص شې ، خو بیا به او به له ورخه تېرې وي.

براتسلاو ، سلواکیا

د 2003 دسمبر 23

پلمه

-بهادرخانه !دا د کافر لوراني خو سړي سيزي.

بهادرخان د زمان ګل په دې خبره نابېره ټکان وخوړ او خورا حيران دريان شو ، بيا يې په شونډو د حيرانتيا موسکا په څپو راغله:

-دا څه وايې ، قوماندان صاحب !که موږ هر څه کوو ، هسې هم ستاسو په حساب د سوچه مسلمانانو له قطاره وتلي يو ، په تاسو څنګه نن شيطان غلبه وکړه ؟

زمان ګل په بېړه ځواب ورکړ:

-بهادرخانه !څه مې زړه مې راسپړې ، دې ته ولاکه د چا نيکه هم ټينګ شي ، نه ګورې هره يوه خدای لکه په خپل قلم چې رسم کړې وي.

بهادرخان ژر په خبرو کې ورولويد :

-نو تاسو خو درې نکاح ښکلې وطن کې پرېښي !

زمان ګل په منډه ځواب ورکړ:

-ته رښتيا وايې ، د طالبانو دې انصاف روزي شي ، که نه وای راغلی ، چېرې دې د کفر ملک ته راتلم ، سمه دمه پاچاهي مې وه. دريېمه ښځه مې کابلۍ او مکتبۍ ده ، کله چې مجاهدينو پاچاهي ونيوه په هماغو ورځو کې مې راواده کړه.

بهادرخان بيا وپوښت:

-دا توره ښايسته ږيره ?او دا خبرې ، قوماندان صاحب ، دا خلک به څه وايي؟

زمان ګل وويل:

-ته په حقه يې ، بهادرخانه !ته دا وايې ، ما په تشو ښځينه عکسونو په کابل کې په دومره خلکو لښتې ماتې کړي ، چې څه يې کوې ? خو ?

بيا څه ټکنی غوندې شو ، خو بهادرخان پرې نه ښود ، او ژر يې وپوښت:

-نو خو يې په څه کې ده ؟

زمان ګل موسکی شو :

خو يې دا ده بهادرخانه چې ملا عمر هم دلته راولې ولاکه دې نجونو ته تاب راوړي، که سپينه راباندې ووايي ، د دوې له لاسه هره شپه راباندې غسل اوړي.

بهادرخان ته په دې خبره خندا ورغله ، وروسته يې غوښتل څه ووايي خو زمان ګل ترې ړومبی شو :

-بس څه يې کوې بهادرخانه !هسې هم د خدای ګنهکاران يو ، له دې مې زيات خراب کارونه کړي ، خدای دې راته عفو وکړي.

بهادرخان په خبرو کې ورولوید :
- نو څه غواړې امر وکړه ، قوماندان صاحب !
د زمان ګل ځُرت په دې خبره خورا جوړ شو .
- بس دغه خبره کوه ، داسې وکړه چې په یوې شین سترګې مې ووله !
بهادرخان وویل:
- دا خو نو یو څه لګښت غواړي.
زمان ګل ژر ځواب ورکړ:
- د لګښت په کیسه کې مه اوسه ! خو یو دوه لوټه به وي نو څه.
بهادرخان وویل:
- بس اوس (100) سل ډالره هم بس دي.
زمان ګل ژر جیب ته لاس کړ:
- واخله ! درې لوټه دې له سره ځار.
بهادرخان وویل:
- بس زه هم همدا اوس خپلې ملګرې ته وایم چې کومه ملګرې له ځانه سره راولي.
زمان ګل وخندل:
- چې ښایسته وي ، ګوره ! هسې بیزو میزو نه وي ګوره !
بهادرخان ته هم خندا ورغله او ډاډ یې ورکړ.
- بې غمه اوسه ، دلته کله بدرنګه نجونې شته.
زمان ګل وویل:
- بس نو په ور بسم الله کړه ، چې څنګه دې خوښه وي هماغسې وکړه ، که لوټونه کم شول ، بیا راغږ کړه ، بس چې ټوله مغازه هم اخلي ، له سر یې جار.
بهادرخان وویل:
- بس زه ځم ، بېګاه ته به ښه میز جوړ کړو ، خو یوه پلمه باید ولرو.
زمان ګل په بیړه پلمه جوړه کړه.
- بس ورته وو ایه چې زما کالیزه ده.
بهادرخان وخندل او په بیړه د ښار د لویې مغازې په لور وخوځېد . زمان ګل ته یې مخ ور واړاوه او ترې وغوښتل:
- بس ته ځه کورته ! زه هر څه له ځانه سره در وړم ، چې ښه ښایسته پخلی وکړو .
بهادرخان څو قدمه وړاندې نه و تللی چې ودرېد او له لیرې یې زمان ګل ته غږ کړ:

- قوماندان صاحب !
دا شراب مراب به څنګه شي ؟
زمان ګل حیران شو:
- ولې !؟
بهادرخان وویل:
- بې له دې شیګنې نجونې یارانې ته ښه نه راضي کېږي.
زمان ګل ژر ځواب ورکړ:
- ځه ! څه یې کوې ، څنګه چې دې خوښه وي ، چې هغه بله لویه ګناه کوو ، دا یې پرې له پاسه ! خدای دې راته عفوه وکړي.
*** *** ***
ماښامنۍ میلمستیا جوړه شوه ، زمان ګل او بهادرخان دواړو هر یو له راغلیو نجونو لاسونه تاو کړل او بیا د ماښامنۍ په خوړلو شول. د زمان ګل ملګرې زمان ګل ته څه وویل ، خو زمان ګل په روسیې نه پوهېده. له بهادرخان نه یې مرسته وغوښته:
- بهادرخانه دا څه وایي ؟
بهادرخان د هغې خبره په بېړه وژباړله.
- قوماندان صاحب ! دا وایي چې ډېر ښکلی یې.
زمان ګل ځان ته غره شو:
- ورته ووایه چې ستا سترګې ښکلې دي.
بیا نجلۍ د شرابو پیاله ډکه کړه او زمان ګل ته یې ونیوله ، بهادرخان وویل:
- قوماندان صاحب ! ناتاشا وایي چې شراب ورسره وڅکئ.
زمان ګل وشرمېد:
- او که دا کار ونه کړم.
بهادرخان ځواب ورکړ:
- ناتاشا وایي چې خفه کېږم.
بهادرخان وخندل.
- بس ورته ووایه چې تا دې خدای هېڅکله نه خفه کوي.
او بیا یې په بېړه له هغې سره جام پورته کړ ، زمان ګل ته شرابو خورا خوند ورکړ ، او د نشې په منځ کې یې وویل:
- یره دا د کافر شی خو بلا شی دی ؟ بس انسان سم دم زمری کړی ، له نجلۍ سره یارانه خو رښتیا له همدې شي سره خوند کوي.

بیا ناتاشا له‌لاسه راونیو . موزیک او ساز یې لړلوړ کړ ، خو زمان ګل بهادرخان ته وویل:
- بس ورته ووایه ، چې زما دا نخرې نه دي زده ، ته دا راوښایه او زه به سم دم کوچانی اتڼ.
او بیا څلور واړه تر ناوخته تاو راتاو شول.
ناتاشا وروسته بله پوښتنه د زمان ګل مخې ته کېښوده.
بهادرخان یې ژر وړاندېز وژباړه:
- قوماندان صاحب ! ناتاشا وایي چې ډېره که وخرییې.
زمان ګل حیران شو:
- ورته ووایه ، دا به یو بل وخت وکړم ، اوس دې ترې تېره شي ، خو لږ وروسته ژر راضي شو.
او پرته له دې چې د هو ځواب ورکړي ، په منډه تشناب ته لاړ او په دم ګړۍ کې خرییلې ډېره بېرته راوګرځېد ، له ناتاشا یې غېږ تاو کړه ، د هغې د شونډو په رودلو شو او پرله پسې

یې د شرابو له جامونو هم غړپونه پیل کړل او چې ښه پوره یې په شرابو ځان ولمباوه ، نو د بې خودۍ په عالم کې له ځانه سره داسې په خبرو راغی !
- بهادرخانه ! ناتاشا ته ووایه !
بهادرخان ژر وپوښت:
- څه ؟
زمان ګل په خبرو ورګډ شو.
- ورته ووایه ما وبخښي چې له دوې سره مې جهاد کړی.
بیا یې له ده وپوښتل:
- ته او خدای په دې خلکو جهاد روا و ؟
د بهادرخان هم شراب سر ته ختلي وو ، خو هوش یې له لاسه نه و ورکړی زمان ګل ته یې ځواب ورکړ:
- له سیاست نه تېر شه ! قوماندان صاحب ! دا ووایه چې خوښه دې شوه که نه ؟
زمان ګل ځواب ورکړ:
- چې مې خوښه نه وای ، شراب مې چښل ، ډېره مې خرییله.
دا یې وویل او بیا یې جام ډک کړ:
بهادرخان هم جام په سر راواړاوه او بیرته د څنګ کوټې ته شو.
ناتاشا او زمان ګل بیا تر سهاره خوله پر خوله پاتې شول. زمان ګل په دې ورځ نه یوازې له سوداګریزو چارو پاتې شو او تر ناوخته بېده پاتې شو ، بلکې دا یې په وروستیو کلونو کې لومړنۍ ورځ وه چې د ګهیځ لمونځ ترې قضا کېده ، له دې کبله څنګه چې له خوبه راپاڅېد ، په بیړه یې همداسې بربنډ ځان تشناب ته ورساوه. لومړی یې غسل پرځای او بیا په منډه د بربنډې ناتاشا تر خوا له ځانه سره په راوړې مساله ودرېده او د قضا لمانځه په نیت یې غوړونو ته لاسونه پورته کړل ، لمونځ یې هم په بیړه وکړ او چې

ځنګه یې سلام وګرځاوه یوازې همدومره قدرې دوعا یې وکړه:
- خدایه ! ګنهکار ته دې معافي وکړه.
او بیا د ناتاشا د لیدو په نشه کې غرق شو ، سر ته یې ودرېد او له ځانه سره بیا ګډ شو:
- یره نجلۍ ! په ولا چې د خپلې کابلۍ مینه مې در باندې ماته کړه.
غوښتل یې بیا بسترې ته شي چې د بهادرخان ټوخي له لیرې له دې پریکړې واړاوه.
بهادرخان چې سر یې له ډېرو شرابو ځښلو دروند و ، په خندا کې زمان ګل ته وویل:
- قوماندان صاحب ! دا خو رښا غرمه ده ، بس تیار پېره چې بازار ته ناوخته شو.
زمان ګل ژر ورغبرګه کړه:
- بازار په بلا ووهه ، دا د دنیا حرص دی ولاکه سړی په مور شي.
بهادرخان موسکی شو:
- ښه سمه ده ، ځنګه وه شپه دې ؟
زمان ګل ځواب ورکړ:
- بس څه یې کوې بهادرخانه ! په وېښه او بېدنه سم له ښاپېرو سره وم ، سم دم د کوه قاف غرونو کې ټوله شپه ګرځېدلی یم.
بیا څه پوښتنه په زړه کې ورو ګرځیدله:
- بهادرخانه ! دې شین سترګې ته کومه شرعي لار نه جوړېږي چې ځلورمه مې شي؟
بهادرخان ځواب ورکړ:
- قوماندان صاحب ! دا خو څه افغانستان نه دی ، دلته خو ازادي ده ، نه به ته ټینګ شې او نه دا.
زمان ګل یې خبره تصدیق کړه:
- یره دا خو دې رښتیا وویل ، اوس چې مې دا خوند ولید کله یوازې یوې ته کښېناستی شم.
بهادرخان وپوښت:
- ښه دا نورې خبرې خو به پټې شي ، اوس به دې خلکو ته د ډېرې څه وایې ؛ قوماندان صاحب ؟
زمان ګل موسک شو:
- که رښتیا درته ووایم دې ډېرې ته ډېر پخوا تخنېدم ، بس په پلمې پسې وم او بهادرخان کټ په خندا شو.
- او پلمه نو خدای داسې پلمه درکړه چې هېڅ چاره دې نه وه.
په دې خبره دواړو په کټ وخندل.

براتسلاو ، سلواک
د 2003 میلادي کال د اکتوبر 10

فرمان

والي او د ولايتي شورا مشر له ډېرې غوسې له خپلې چوکۍ پاڅېد او د ولايتي شورا ناستو غړو ته په لوړ غږ په خبرو ګډ شو :
- نور نو زما د زغم کاسه اخر ته رسېدلې ، که دا چورتالان همداسې ګډ وي ، له دې ولايته به ياغيستان جوړ شي.
مستوفي په خبرو کې ورولوېد :
- څه چاره په کار ده ؟
د امنيې قوماندان وويل:
- چاره دا ده چې په غلو دې نور رحم ونه شي.
ټولو په يوه ساه وويل:
- خود ، په غلو رحم بايد ونه شي.
د زراعت د رئيس دې پوښتنې ټول حيران کړل:
- غل که هر څوک او هر چا پورې تړلی وي ؟
والي ژر ځواب ورکړ:
- خامخا ! عداالت بايد وساتل شي.
د پوهنتون رئيس نيوکه وکړه:
- تېرکال (6) غله معاف شول ، دا ټول په موږه چاروا کو پورې تړلي وو ، د چا اوښي وو ، د چا د تره زوی ، د چا وراره ؟.
والي يې په غوسه خبرې پرې کړې.
- نور نو په هېڅ رحم نه کوم ، همدې بې عدالتۍ خو ټول ښار په غلو اړولی ، دا ځل که ما هم په غلا ونيسئ ، لاس مې بايد پرې شي.
بيا يې د څارندوی قوماندان ته مخ واړاوه او ويې پوښت:
- څومره د غلا پېښې راجستر شوي ؟
قوماندان په بيړه ځواب ورکړ:
- صاحب ! يوازې په تېره مياشت کې (900) .
والي له غوسې سور واوښت او چيغه يې کړه:
- د خدای لپاره (900) ، ؟ نور نو ځمکه ځای نه راکوي.

بیا یې په لوړ غږ امر وکړ:
- بس چې دا سې ده ، نور نو باید سخت مقررات وضع شي.
د محکمې رئیس لاس پورته کړ:
- صاحب ! که قوماندان صاحب فعال شي د (900) په ځای به (1800) غله ونیسي او بیا له ما نه په همدې مېز (1800) پرېکړې لاسونه وغواړه.
په والي دا وړاندیز ډېر ښه ولګېد :
- ښه وړاندیز دی ، دا یې یو ازښتی لار ده ، بیا دې نو څوک نر شي او غلا دې وکړي.
د والي خبره لا بشپړه شوې نه وه چې د ښار د امنیتي حوزو مشر د ولایتي شورا غونډې ته راننوت.
د هغه نابېره راتګ د شورا ټول غړي حیران کړل.
والي سمدلاسه وپوښت:
- څه خبره ده ؟
په کراره یې ځواب ورکړ:
- صاحب ! په یادولو یې د یوه پولیس په توګه شرمېږم.
والي په غوسه شو :
- خبره مه شاربه ! وایه څه ټکه رالوېدلې ده ؟
د حوزو مشر غلي شان له خولې ووتل:
- ستاسې موټر پټ شوی دی.
دې خبرې د ناستو کسانو په منځ کې عجیبه غوغا جوړه کړه ، ټول یو بل ته ځیر شول او د هر یو له خولې په حیرانتیا ووتل:
- د والي صاحب موټر !؟
- د والي صاحب موټر !؟
- د والي صاحب موټر !؟
د والي او د هغه د موټر کلمه د هر یوه په خوله څو ځله راغله او لاړه.
خو له والي بې اختیاره چېغه ووتله:
- زما موټر !
بیا یې په شرک مېز وواهه ، خو لږ وروسته په کراره شو.
- که موږ همدا سې اوده یو ، ما به هم درنه زما د موټر په څېر ژوندی وتښتوي.
د والي مرستیال چې د ولایتي شورا مرستیال هم و ، د ستي پا څېد او په احساساتي توګه یې وړاندیز وکړ صاحب ! نور نو رحم په تاخچه کې کېږدئ !
والي پوښتنه وکړه:
- نو څه وکړم ؟

مرستیال غوښتل ځواب ورکړي خو مستوفي ترې ړومبی شو.
-صاحب ! فرمان ولیکئ چې له غلو دې د لاس سره یوځای پښه هم پرې شي.
ښاروال پسې زیاته کړه:
-او په فرمان کې ستاسو د موټر تښتوونکي ته ځانګړې ماده ورکړئ.
د محکمې رئیس یې په تایید وویل:
-ستاسو د موټر له تښتوونکي دې، په لاس او پښې سربېره پوزه هم پرې شي.
ښاروال بیا په خبرو کې ورولوېد:
-له پوزې سره د غوږ لړه برخه هم.
والي ته وړاند ېزونو خورا خوند ورکړ:
-بس چې داسې ونه کړم ولا چې ما او زما موټر څه چې ټول له ښځو سره بونځي، غله ډېر زړه ور شوي دي چې سخته وېره ونه ویني، ولا که لارې ته راشي.
د والي له دې خبرې سره ټول له ځایه راولاړ شول چې غونډه خوره اعلان کړي. د محکمې رئیس لاس پورته کړ.
-بس یوه د خیر دوعا، زه همدا اوس دا فرمان شرعي کوم او په والي صاحب یې دستخطوم.
ده لا دا خبره غزوله چې نابېره د جرایمو مشر خبر راوړ:
-صاحب ! والي صاحب ! موټر پیدا شو.
والي ژر وپوښت:
-رښتیا !؟ کله ؟
د جرایمو مشر ځواب ورکړ:
-همدا اوس په همدې شېبه کې تېلفوني خبر راغی.
والي په خندا شو:
-د غلو غوږونه څومره لېرې اوري، د فرمان یې بیا دومره په بېړه واورېدل.
بیا یې پسې زیاته کړه:
-ښه ! غل مو ونیو ؟
ځواب یې ورکړ.
-هو صاحب !
والي پوښتنه وکړه:
-آفرین ! څه مو پر وکړل ؟
د جرایمو مشر وروشان ځواب ورکړ:
-صاحب ! خوشې مو کړ:
والي حیران شو:
-غل مو خوشې کړ ؟

بيا يې په غوسې چيغه کړه:
-نه ، نه !د هغه بايد لاس ، پښه ، پوزه او غوږ پرې شي.
د پوليسو قوماندان مخ ور واړاوه:
-والي صاحب !نور هر څه ما ته پرېږده ، چا چې خوشې کړی بېرته به يې راپيدا کوي او که نه ولا چې ستا فرمان مې په هماغه نه وي پلی کړی.
خو د جنابا تو د مشر دې خبرې د هغه په زړه يخې اوبه وشيندلې.
-صاحب !غل ستا خپل زوی دی.
د دې خبرې په اوريدو ټول کسان حيران شول او په غونډه کې لوی سکوت راغی ، خو والي په

ورو دغه سکوت مات کړ.
-ای مهربانه خدايه !ښه دی چې فرمان مې نه دی امضاء کړی.
د محکمې رئيس په غوړه مالۍ وويل:
-جنابه محکمه خو دومره بېده نه ده ، پوهېږئ چې لېونيان د خدای له ډېرو فرمانونو معاف دي ، نو بنده لا کومه مولۍ ده ؟
والي موسکی شو:
-ښه شوې رئيس صاحب !چې تاسو شاهدي ورکړه ، زما د زوی په ماغزو کې په رښتيا هم خلل دی ، که يې موټر له ليکې اړولی وای ، بيا يې نه صاحب کېدم.
بيا يې لاسونه لپه کړل:
-اوس به ټول يوه دوعا وکړو ، خدای دې ټولو غلو ته د نيکۍ هدايت وکړي.
ناستو کسانو په يوه خوله وويل:
-آمين.
بيا يې د محکمې رئيس ته مخ ور واړاوه او لارښوونه يې وکړه:
-په دې مياشت کې هم له دې فرمانه تېر شه !دا دوعا کافي ده.

براتسلاو ، سلواکيا
د 2004 ميلادي کال د جنوري 5

پیشو

د تېلفون زنګ له درانده خوبه راکېنولم.

په بيړه مې غوږۍ پورته کړ:

- هلو !

ځواب راکړ شو.

- داکتر کاتونا يم؟ سلامونه! څنګه ياست؟

ځواب مې ورکړ:

- سلامونه داکتر کاتونا، پوره درې مياشتې له تاسې بې خبره وم؟.

- ډېره بنده وم؟ ته زما په بوختياوو ښه خبر يې؟ په درې ادارو کې کار کول او ټولو ته رسېدل؟.

- پوهېږم، ښاغلې کاتونا؟ څه نوې زړې؟

- هر څه په خپل حال؟ يوازې نوي کور ته تللې يم؟

- نوي کور ته؟

هو؟ په درې لکه ډالرو، په يوه اشرافي سيمه کې.

- مبارک، مبارک!

- خير يوسې؟ پوهېږې عبدالله؟ پلار او مور زما پوره طبعه کوي؟ خو زه ډېره سخته طبعه؟ خپل رازونه او خپل ځانګړې ژوند لرم؟ داسې نه ده؟

- ولې نه تاسې رښتيا وايې؟

هغې بله خبره کوله چې زه په خبره کې ورولوېدم:

- رښتيا لور دې هم ځانته راولې؟

په بيړه يې ځواب راکړ:

- نه، هغه لېونۍ له نيا او نېکه سره خوشاله ده؟ او زه هم لازمه نه بولم، چې له ما سره دې اووسېږي.

ما ته دستې د هغې د مېړه په باب پوښتنه سر ته راغله او د هغې خبره مې په نيمايي کې پرې کړه:

- او له ښاغلي (چابه) نه څه احوال لرئ؟

له هغه مې هم طلاق واخېست!

- په اند ښېمن غږ مې ورغبرګه کړه:

- او؟ دا خو ښه کار نه دی شوی.

- څنګه يې کوې عبدالله؟ ښه کار نه دی؟ خو له اوسنيو مېړونو ګوښه ژوند ډېر خوندور دی. ته پوهېږې زه خرابه ښځه نه يم؟ خو له هغه مېړونو نه مې هم ښه نه راځي؟ چې د ښځې هر قدم او پل څاري؟.

- غوارم د ملګري په باب دې وپوښتم:
ژر په خبره کې راولوېده:
- په همدې خاطر مې تاسې ته ټېلفون وکړ چې له نوي ملګري سره مې وپېژنئ ؟ زه به په ټول ژوند کې دی له ځانه لېرې نه کړم ؟.
پوهېږې ، عبدالله چې هغه ما ته څومره نږدې دی ؟ دا له تصوره لېرې ده.
- کولی شې چې د هغه په باب معلومات راکړئ ؟
- معلومات څه کوې ؟ بس ځان راوزګار کړه ؟ نوی ملګری او نوی کور دواړه به یوځای وګورې ؟.
*** **** ****
زیږی مازیګر و چې د بوداپست اشرافي سیمې ته چې داکتر کاتونا هلته نوی کور اخېستی و ، ورسېدم ؟.
- په اسانۍ مې کور وموند . او په بیړه مې د کور په زنګ ګوته کېښوده.
- درنګ شېبه کې داکتر کاتونا ور پرانېست ، داکتر کاتونا چې یوې وړې پیشو یې د یوه عسکري باډیګارد په څېر د مخه او شا تله راتله ، ما ته په وارسره د کور هره کوټه ، پخلنځی

؟او د لمبلو ځای ؟او نور راوښودل ؟.
په رښتیا هم د هغې کور په هر حساب صفتي و او د مجارستان د وګړو ډېرو کمو یې د دې توان درلود چې په داسې ګرانبیه کور کې دې هستوګنه ولري.
- د کور له لیدو وروسته دستي داکتر کتونا وپوښتلم:
- څنګه ، خوښ دې شو ؟
ځواب مې ورکړ:
- ولې نه ! ډېر ښکلی ؟ ډېر ښکلی ؟
په داسې حال کې چې خپله نازولې پیشو یې د ډېر ګران ماشوم په څېر غېږې ته رانږدې کوله حیرانوونکې پوښتنه وکړه:
- او څنګه !؟ زما د ملګري په باب څه وایې ؟ ؟
- هغې پیشو ته اشاره کوله ، خو زه په دغې اشارې نه رسېدم. ځواب مې وغوښت:
- کوم ملګری یادوې ؟ ؟ په رښتیا مې هم ستا ملګري ته تلوسه ده ؟. تاسې خو ما ته وویل: چې تاسې دواړه به زما راتګ ته انتظار باسئ.
- هغې په کړس ، کړس وخندل ؟
- ولې هېر دې شو ؟ هغه له ما سره ستا هرکلي ته درنه رغئ څه ؟ !
- دا څه وایي ، ښاغلې کتونا ؟ تاسې سره خو دا ستاسې ګرانه پیشو وه.
- هغې بیا په کړس ، کړس وخندل ؟ او په خندني غږ یې وویل:

- خو زه هم همدا یادوم ، او په تېلفون کې مې هم همدا یادوله ؟. ښایي مېږه مې لا له ما سره دروازې ته نه وای دروتلای ، خو دا وفاداره څنګه له ما د مخه دروازې ته دروسېده ؟.
- هغه بیا زمکې ته ټيټه او پیشو یې خپلې سینې پورې ونښلوله او بیا یې خپل لاسونه د هغې په سر ورتېر کړل.
- اوه ! ګرانې ؟ ته څومره ښکلې او هوښیاره یې ؟ رانږدې شه ؟ سینې ته مې جوخته شه ؟ ما چه راکړه . او هغې په ربښتیا څو وارې هغه ښکل کړه ؟. بیا یې ما ته مخ راواړاوه :
- پوهېږې عبدالله ؟ دا اوس زما لپاره هر څه ده. په دې د لور ، ملګرې ، مېږه او ټولو ما ته نږدې کسانو تنده ماتوم. او دا ځکه چې اوس هر چا پرېښې یم.
هغې خبرې کولې چې په درنګ شېبه کې یې پیشو بل پوړ ته پورته او د څه شي په راګوزارولو شوه.
مېرمن کتونا په بیړه له ځایه پورته او ویې ویل :
- لکه چې بیا یې کوم قاب مات کړ ؟ پوهېږې عبدالله دا د یوه نازلې ماشوم په څېر ده ، کله کله خپله سرتنبه ګې کوي.
کتونا په بیړه پیشو له پاس پوړه راښکته کړه. په داسې حال کې چې د هغې په سر یې خپل لاسونه تېرول ؟ له ځانه سره په خبرو لګیاوه ؟.
- چُرت مه خرابوه ؟ سل قابونه درنه قربان ! پوهېږې عبدالله ، ما د مخه وویل ؟ دا د یو سپېڅلې ماشوم په څېر ده. کله چې کار وران کړي ډېره بېګناه بڼه اختیاروي او هغه ربښتیا د یوه سپېڅلې ماشوم په څېر زړه لري.
هغه د پیشو په باب او د هغې د وفادارۍ په باب په خبرو کې غرقه وه چې نابېره پیشو د هغې له غېږې ټوپ کړ ؟ او د باندې کوڅې ته یې مخه کړه ؟ داکتر کتونا له لېرې پرې غږ کړ :
- چېرې لاړې ؟ احتیاط ؟ ګوره د چا د موټر لاندې نه شې ؟ جنجال راته مه جوړوه راوګرځه !
په پیشو پسې له ځایه راولاړه شوه ، خو پیشو په هر څه غوږونه کاڼه او د باندې ووته !
نن د دې د خبرو ټوله موضوع د هغې پیشو وه ؟ هغې د خپلو خبرو په منځ کې ما ته د پیشوګانو ؟ د هغو وفادارې ، د هغو د ډولونو ، نسلونو ، د پیشوګانو د نړیوالو مسابقو او ان تر دې چې د پیشو وژنه په ختیځ کې د کومې ګناه انډول ده. په باب اوږده معلومات راکړل.
د پیشو په باب له ډېرو معلوماتو وروسته یې وویل :
- عبدالله ، که ته هم زما په ځای شې ، له دې پیشو به یوه شېبه مخ وانه ړوې ؟ پوهېږې زه زړه نه یم ، خو ځوانه هم نه یم. ما چې په ځوانۍ کې یو حسابي مین پیدا نه کړ ، اوس به په

دې عمر کې داسې یو ایډیال سړی له کومه کړم ؟ ؟ هره ورځ او هره اوونۍ د اشنایانو بدلول د یوې ښځې حیثیت ټیټوي. او نن د دغو ګڼو ناروغیو په ضررونو هم له ما ښه بلد یې.

بیا یې په خورا غرور او د موسکا په څپو کې پسې خبرو ته دوام ورکړ:
دا پیشو ، ګوره معمولي پیشو هم نه ده. دا د هغې پیشو لور ده چې مور یې څو نړیوالې لوبې وړې دي ؟ دا هم د راتلونکي کال د یوې نړیوالې لوبې کاندیده ده.
د هغې خبرې خلاصې نه وې ، چې د یو موټر د نابېره بریک دروند غږ د هغې خبرې پرې کړې ، په منډه له خپله ځایه د دروازې په لور وخوځېده. ژر یې له کوځې قهرجنې کړیکې او غږونه راورسېدل.
- ښاغلیه عبدالله ، ښاغلیه عبدالله ، ژر کاغذ او قلم راورسوه.
د هغې له وارخطایي ډکو کړیکو زه هم خورا اندېښمن او په بیړه قلم په لاس لارې ته ورووتلم.
مېرمن کتونا په داسې حال کې چې ټول وجود یې لړزېده او په چېغو چېغو یې ژړل، په ما له لېرې راچېغه کړه ؟.
- ولیکه ! ښاغلیه عبدالله: Bud-0324
په داسې حال کې چې قهر یې ټول وجود نیولی و ، او ټول بدن یې لړزېده ؟ له ځانه سره د لېوني په څېر اخته وه.
- دا بې وجدانه قاتل ؟ چېرته به رانه وتښتي ؟ والله چې د پارلمان او صدراعظم پورې خو مې خپل غږ ورسوم ؟.
په داسې حال کې چې پیشو یې سینې پورې جوخته نیولې وه ، ما ته مخ راواړاوه.
- ښاغلیه عبدالله ما وبخښه ! زه په خفګان کې خپل ځان نه شم اداره کولی ؟. ما تر تېلفونه ورسوه هسې نه چې ولوبېږم. په سترګو مې توره تیاره ده. زه باید ډېر ژر ترافیک خبر کړم ؟. دا معمولي پیشو نه وه ، د خپلې مور په څېر یې د مجارستان نوم په نړۍ کې اوچتولی شو ، سږکال له دې سره پاریس ته د پیشوګانو نړیوالو لوبو ته روانه وم.
هغې په منډه د تېلفون نمبرې دایرې کړې.
تېلفون یې دا ښووله چې خورا لوی غم او ټکه پرې رالوېدلې. په تېلفون کې د یو جنرال او پوځي مشر په څېر د ترافیکو ادارې ته سپارښتنې کوي:
- بلې ؟ هغه باید ډېر ژر ونیسئ ! هغه باید ستره سزا ووینې ! زما پیشو عادي پیشو نه ده ؟. هغې کولی شو ، په سږنۍ نړیواله مسابقه کې د مجارستان نوم پورته کړي ؟ د هغې له مور لا چا د هوښیارو پیشوګانو نړیوالې مسابقې نه دي ګټلې ؟.
داکتر کتونا دغه ویر داسې تروره کړې وه چې د پیشو هېڅ ډول حرکت یې نه شو محسوسولی ، او فکر یې کاوه چې پیشو یې بلې نړۍ ته لېږد بدلې ده.
ژر مې د هغې پاملرنه د پیشو حال ته راواړوله:
- ښاغلې کتونا پیشو لا ژوندۍ ده ؟ مه وارخطا کېږه !
کتونا ژر په حال راغله ، او په وارخطایۍ یې غوښتنه وکړه:

- نو ښاغلیه عبدالله ، زه خو په هېڅ نه یم ، ژر کوه چې ځان روغتون ته ورورسوو.
په بیړه یې ما ته د خپل موټر کیلۍ راواچوله:
- زه په ځان نه پوهېږم ؟ ته پوهېږې او موټر خو ژر کوه ، د خدای لپاره ؟ عبدالله ما درک کړه ؟ ښایې ستا لپاره دا معمولي پېښه وي ، خو په ما لویه بلا راپرېوتې ده. زه به خپل یوازېتوب څنګه وزغمم ؟ زه به په چا لاس راکاږم ؟ ان دا لوی کور خو له کومه مهربانه موجوده پر ته زندان دی ؟ له دې پر ته له ژونده کر که لرم ؟. همدا پیشو وه چې په ژوند یې زما باور پیدا کړی و ؟ ښاغلیه عبدالله دا زما د مینې او وفادارۍ سمبول و ؟ دا باید هېره نه شي ؟ هله ژر کوه ؟.
او ما په بیړه په موټر پښه ټینګه کړه ، خو لا روغتون ته نه وو رسېدلي ؟ چې د داکتر

کتونا موبایل تېلفون ته د ترافیکو د ادارې له خوا ځواب راغی:
- ښاغلې کتونا د موټر لمبر مو سم نه دی درج کړی ، که نورې نښانې ولرئ ؟ ژر د پولیسو ادارې ته خبر ورکړئ.
د دې خبرې په اورېدو داکتر کتونا له ډېره قهره په موټر کې پورته ټوپ کړ ، خو ژر مې مداخله وکړه:
- مه وارخطا کېږئ ، هر څه به سم شي ، پیدا به شي.
ژر یې په قهر راغبرګه کړه.
تاسې څه وایئ ښاغلیه عبدالله ، څنګه به هر څه سم شي ؟ زه نشم کولی دا لوی ظلم وزغمم ، دا بې وجدانه باید د قانون منګولو ته وسپارم ؟. زه به خپله ټوله سرمایه په دې لار کې ولګوم ، چې هغه ستره سزا ووینې ؟.
دې دا خبره کوله چې موږ روغتون ته راورسېدو ، خو د موټر له راښکته کېدو سره سم د کتونا ګران بیه پیشو هم ساه له لاسه ورکړه ؟.
او خدایه ! او په ما یې چیغه کړه:
- ښاغلیه عبدالله ، درنیسه مې ! لکه چې په ما حمله راغله ؟
په درنګ شېبه کې کتونا یخ لړګی شوه ؟ او چې تر څو مې بیړني امبولانس ته رسوله ، هغې هم د پیشو لار خپله کړې وه.

د سلواک جمهوریت
30.3.2002

رسوا

اینځرګل چې څنګه له میدانه راووت او د خپل ملګري ګلاب شاه په موټر کې سپور شو ، نو له ګلاب شاه یې لومړنۍ پوښتنه همدا وه.
- ګلاب شاه ! اوس هم ښکار کېږي ، که نجونې له پانګوالې سره مغرورې شوي ؟
ګلاب شاه په خندا شو :
- یره ما ویل ته به د افغانستان تنګسو له زوره غورځولې یې ، خو چې وینم دې هماغسې وږی او له زوره نه یې ولیدلی.
ګلاب شاه هم په خندا ځواب ورکړ:
- په څه شي به موړ شم ، زه پوهېدم چې یوه ورځ راځم ، بس همدا خبره وه چې واده مې ونه کړ.
ګلاب شاه حیران شو :
- رښتیا ! ترا اوسه لا جره یې ؟
اینځرګل ځواب ورکړ:
- بس قسم چې دا نجونې به را په یاد شوې که مې هېڅ نجلۍ ته زړه ورته ، بله دا چې له دې ځایه چې تللی یم ، په افغانستان کې مې کراره ورځ نه ده لیدلې ، ما ویل یوه ورځ به راکډه کېږم ، بیا به ښځه او بچیان چا ته پرېږدم ؟ له وطنه مې لاس مینځلی و ، ما ویل زما په ژوند خوولاکه په قرار شي.
ګلاب شاه په ټوکه وویل:
- هسې نه چې دلته دې ګلونه نه وي کرلي !!
اینځرګل ورغبرګه کړه :
- نه ولاکه مې هېڅ چا ته د هېڅ شي وړاندیز کړی وي.
بیا لږه شېبه غلی شو ، خو ګلاب شاه ژر وپوښت:
- څنګه غلی شوې بچوخانه ؟
اینځرګل ځواب ورکړ:
- که رښتیا درته ووایم ، زه چې تلم یوې ملګرې رانه حمل واخېست هغې ته مې سودا وه چې څنګه به شوې وي ، هسې نه چې پلار شوی وم.
ګلاب شاه وپوښت:
- څومره وخت ورسره ګرځېدلی وې ؟
اینځرګل په بیړه ځواب ورکړ:

- ایله دري میاشتې ، اوه لس کلنه وه ، لا اتلس کلنۍ ته هم نه وه رسېدلې ، خو د ظالم لور ډېره ښا پسته وه ، که چېرې وطن ته نه وای تللی ، واده مې ورسره کاوه.
ګلاب شاه وویل:
- شکر وباسه چې نه دي دې کړې ، ما چې کړې ، کومه ښه ورځ مې لیدلې ، دا ښځې له مورږ او تا سو سره نه جوړېږي.
بیا یې اینځرګل وپوښت:
- ښه د دې نجلۍ کوم ادرس درسره دی ؟
اینځرګل ځواب ورکړ:
- نه ! ؟ همدا چې خبر شوم چې داسې خبره ده ، پښې مې ترې وویستې ، ما ویل هسې نه چې په کوم غضب وانه وړم.
ګلاب شاه وویل:
- ځه ! ښه یې کوې ، اوس به واده وي.
دوی په خبرو خبرو کې بیا د ګلاب شاه کور ته راورسېدل.
د ماښامنۍ ډوډۍ وروسته چې ګلاب شاه د اینځرګل سره په پوره بنډار او اوږدو کیسو ستړی شو ،
دستي یې اینځرګل ته مخ ورواړاوه او وړاندیز یې وکړ:
- اینځرګله یاره !لویه لار دې وهلې ، ښه پوره به ستړی یې ؟ بس اوده به شو ، او بیا یې په خندا کې خبره داسې اوږده کړه:
- بس سبا ته د شنبې شپه ده ، پخواني یادونه به تازه کړو ، نوو ډیسکو ته به دې بوځم ، چې د افغانستان او جګړې ټول غمونه دې له سره والوزي.
اینځرګل یې خبره ومنله.
- بس چې څنګه دې خوښه وي ، که نه زه خو د دې ورځې او شپې خُمار ، خُمار یم. ما په افغانستان کې داسې ورځې لیدلي قسم په خدای که به مې په اونیو ، اونیو سترګه پټه کړې وي ؟ زه

له بې خوبۍ او ستړیا سره اموخته یم.
ګلاب شاه ورغبرګه کړه:
- ته خو به اموخته یې ، خو زه چې نه یم.
دواړو په کټ کټ وخندل او بیا بېده شول.
اینځرګل ښه درانه خوب یووړ ، خو په درانه خوب کې تېرو یادونو پسې واخېست، د شوبلو ، راکټو او نورو وسلو مرګوني غږونو ، د کورنو د سوځېدو ، د ولږې ، تنګسو ټولې شېبې یې کره شپه په خوب کې ولیدلې.
ګهیځ چې څنګه له خوبه راپورته شو ګلاب شاه ته یې حال تېر کړ.

- يره ګلاب شاه اشنا ! افغانستان او هغه دربدري مې ولاکه دلته هم که آرام پربږدي ، يو څه بېګاه ته وکړه چې دا فکرونه مې په بله خوا ولاړ شي.
ګلاب شاه ډاډ ورکړ:
- بې غمه اوسه ! دا سې سرې او سپينې به دربانديږ وګورم چې په خوب کې به دې هم نه ولي ليدلي.
اينځرګل له خوشالۍ وغوړېد .
- بس دغه غبره کوه ، او بيا يې ګلاب شاه وپوښت:
- څه فکر کوې ؟ اوس خو په هماغه دم کې نه يو ، څلوېښتم کې ورګډ يږم او ګډا هم را نه هېره ده.
ګلاب شاه وويل:
- په زړه څنګه يې ؟
اينځرګل په بيړه ځواب ورکړ:
- په زړه خو ولا چې له (18) کلن نه هم په زور کې يم درې ښځې خو په شرط زړوم.
ګلاب شاه خوشاله کړ:
- بس دغه خبره کوه ؟ دا نجونې اوس له ځوانانو نه پاخه ډېر خوښوي.
اينځرګل موسکی شو .
*** *** ***
د شپې لس بجې وې چې دواړه د براتسلاو يوې نوې پرانېستې ډيسکو ته ولاړل.
په ډيسکو کې ګلاب شاه اينځرګل ته مخ ورواړاوه:
- دا اوسنۍ ګډا زما هم ښه نه ده زده ، بس د دې بار مخې ته اودرېږه ! سترګې جنګوه ، ضرور ښکار په لاس درځي.
ګلاب شاه لا خبره پای ته نه وه رسولې چې اينځرګل يوې تنکۍ پېغلې په ښه کړ.
اينځرګل په ورو ګلاب شاه ته کړل.
- دا نجلۍ ډېره راګوري ، خو ډېره وړه ده.
ګلاب شاه وهڅاوه.
- څه امتحان يې کړه.
اينځرګل ژر د ګلاب شاه خبره ومنله ، او نجلۍ ته په بيړه ورنږدې شو ، ځان يې په بيړه وروپېژاند :
- زه اينځر يم.
- زه سونيا يم.
- سونيا ! څنګه دې زه خارلم ؟
- زما اسيايان او غنم رنګه نارينه ښه ايسي.
- خو زه او ته د عمر ډېر تفاوت لرو .

- ما ته مهمه نه ده ، زما پاخه ځوانان ښه ایسي.
اینځرګل سونیا وپوښتله.
- څو کلنه یې ؟
سونیا په بیړه ځواب ورکړ:
- 17 او ته ؟
اینځر زړه نازړه له خپل عمره (6) کلونه کم کړل.
- زه (34).
سونیا وخندل:

- زما د پلار په ځای.
خو بیا یې جدي بڼه ونیوه.
- هسې ټوکه کوم ، که (40) کلن هم اوسې ، پروا نه کوي ، خو له دې د زیات عمر نارینه نه شم زغملی.
اینځرګل د خوشالۍ له احساسه سره سره خورا حیران و ، خو سونیا یې حیرانتیا ژر له زړه والوزوله:
- ولې د نڅا میدان ته نه راکډ ېږې ؟
اینځرګل ځواب ورکړ:
- چې لږ مې سر ګرم کړم ؟ بیا به درشم.
له دې وروسته اینځر تر سهاره اوړې وغورځولې. د نڅا په پای کې سونیا له اینځره رخصت واخیست او د بیا لیدو لپاره یې ځای وټاکه ، کله چې یو له بله بیلېدل ، نو اینځر په ورو خپلې شونډې د سونیا شونډو ته ورنږدې کړې ، ترڅو یې له رودلو لږ څه خوند واخلي ، خو سونیا ژر ټېل واهه.
- نه ! نه ! دومره ژر نه ، زه دومره اسانه نه یم ، یو ازې مخ یې د هغه په مخ ولګاوه او د خپل کور په لور رهي شوه.
اینځر د تېرې شپې په څېر افغانستان او د جګړې کړاوونه په خوب کې نه لیدل ، دا ځل یې ټوله شپه د خوبونو مېلمنه سونیا وه او چې څنګه له خوبه راکښېناست ، بیا د هغې په چُرت کې ډوب شو ، او مازیګر یې ملاقات ته ورغی.
سونیا له خوشالۍ په غېږ کې ونیو ، او اینځر یې شونډې لا خپلو شونډو ته نه وې نږدې کړې چې د سونیا د مور د تېلفون زنګ راغی ، مورې وپوښتله:
- سلام سونیا ! چېرې یې ؟
سونیا ځواب ورکړ:

- له خپل نوي ملګري سره.
مور يې پوښتنه وکړه:
- دا دې لومړی ملاقات دی ؟
سونيا ځواب ورکړ:
- هو مورې !
- مور يې وپوښتل:
- څوک دی ؟
- يو غنم رنګه اسيايي ، وايي د افغانستان يم.
مور يې حيرانه شوه.
- هم (34) کلن او هم د افغانستان ؟
- هو مورې ! پاخه ډېر مهربانه وي ؟ ځوانان په مينه کله پوهېږي.
- زه مشوره نه درکوم ، لورې ! خو چې ټينګار کوې ، سبا يې کور ته راوبوله.
سونيا خوشاله شوه او اينځرګل ته يې مخ کړ:
- پوه شوې چې مور مې څه وويل ؟
اينځرګل ځواب ورکړ:
- نه.
سونيا وويل:
- بس سبا زمونږ مېلمه يې ، مور مې غواړي ، تا ووينې ، د هغې تصديق ضرور دی.
اېنځرګل وپوښتله:
- مور دې څو کلنه ده ؟
- بس ستا همزولې (35).
اينځرګل وويل:
- که زما مخالفت وکړي ؟
سونيا يې اندېښنه په بيړه ځواب کړه:
- مه وېرېږه ، که مخالفت هم وکړي ، زما مخه نشي نيولی. زه د مور درناوی لرم، خو مينه ، مينه ده ، ته مې اوس په زړه کې ناست يې.

اينځرګل په بيړه ښکل کړه او مشوره يې ورکړه:
- په دې عمر کې دې مور حق لري چې تا وڅاري.

سونیا یې په پلوۍ وویل:
- مور مې ګرمه نه ده ، په همدغه عمر کې یې په یو چا زړه بایلود او له هماغه لومړني کوروالي یې زما نطفه په جوړېدو شوه ، خورا بیربړي چې زه یې په برخلیک وانه وړم.
بیا یې اینځرګل ته وویل:
- خو ګوره زه دومره اسانه او ساده نه یم چې په مینه دې پوره باوري نه شم ، غېږې ته دې بېدېدو ته نه درځم . ان نه غواړم شونډې مې ورودې.
له دې وروسته یې پوره چکر سره وواهه ، او بیا سره له یو بله بیل شول.
سبا اینځرګل نېغ د سونیا کور ته ورغی او له رسېدو سره سمدستي یې د دوې د کور زنګ وواهه:
سونیا یې هرکلی وکړ ، په خوشالۍ یې دروازه پرانېستله او کور ته یې دننه کړ.
اینځرګل په بیړه پوښتنه وکړه:
- مور او نوره کورنۍ دې چېرته دي ؟
سونیا اوسیلی وویست او په ژړه غوني غږ یې وویل:
- زه له مور سره یوازې ژوند کوم ، دا مې تېره ورځ هم درته وویل ، پلار مې نه دی معلوم ، مور مې پوهېږي ، خو له ما هر څه پټوي او ښایي هغه یې هم پوره درک و نه لري.
اینځرګل حیران شو :
- دا څنګه ؟
سونیا ځواب ورکړ:
- مور مې وایي چې هغه کوم اسیایي محصل و ، د تحصیل وروستۍ شپې یې وې. خدایزده نوم به یې هم سم ورکړی وی و که نه !؟
او د هېواد په باب یې هم زما مور شکمنه ده.
د اینځرګل حیرانتیا نوره هم لوړه شوه:
- دا څه وایي !؟ څومره سره وګرځېدل ؟
سونیا ځواب ورکړ:
- له میاشتې هم کم.
اینځرګل مخامخ هېنداري ته ځیر شو او بیا یې په سونیا سترګې خښې کړې ، په اوږدو چُرتونو کې لاړ ، خو د دروازې د زنګ نابېره غږ یې چُرتونه ژر والوځول.
- سونیا له خوشالۍ چیغه کړه:
- هغه دې چې مور مې راغله.
او بیا یې د دروازې په لور منډه کړه:
دروازه په بیړه پرانېستل شوه ، د اینځرګل چې څنګه په هغې سترګې ولګېدې ، بیا په درنګ شېبه کې له حیرانتیا سور راواوښت ، غړې یې له وارخطایي سست شول. له خولې یې بې اختیاره ووتل:

- اوه ! لویه خدایه ! دا کومه معجزه راښایي ، ؟ دا خو هماغسې ښاپسته پاتې شوې ، بیا یې بې اختیاره چیغه کړه:
- تانیا ! ما وبخښه !
په تانیا هم خولې راغلې او له غوسې تکه سره شوه ، وار له واره په سپکو سپورو شوه:
- بې وفا ! بې وجدانه !
خو سونیا ژر مداخله وکړه:
مور یې صبر وکړه ! څه خبره ده ؟ ته یې پېژنې ؟ ما ته خراب سړی نه ښکاري.
اینځرګل په زاریو شو :
- هو سونیا ! زه خراب سړی یم ، ستا مور په حق ده.
هغه غوښتل خپلو خبرو ته دوام ورکړي چې سونیا وپوښت:
- ته نو له کومه زما مور پېژنې ؟ ؟ ته څوک یې ؟
نور نو تانیا صبر ونه کړ په احساساتي ښه یې له خولې راووتل:
- ته ړنده یې ؟ دواړه په آئینه کې وګورئ !
سونیا نوره هم حیرانه شوه:
- ولې آئینه !؟
تانیا نوره تېینګه نه شوه:
- دا بدمرغه دې پلار دی !؟
بیا یې دوعا وکړه:
- یا مسیح ! ښه شوه چې په خپل وخت مې مرستې ته راغلې ، زما لور به اوس له خپل پلار سره څه کارونه نه وو کړي.
د اینځر له خولې هم چیغه شوه:
- اوه ! لویه خدایه ! دا څه معجزې راښایي ؟ په خپله سکنۍ لور دې مئین کړم ، دا څه رسوایي ده.

براتسلاو ، سلواکیا
د 2003 د اکتوبر 25

کرګه

نن شپه رستورانت له هره پلوه ډېر په زړه پورې و ، هم د ساز ډله نوې وه او هم د سندرغاړو ساز او اواز ډېر زړه راکښونکی و ، رستورانت ته راغلي مېلمانه هم خورا ډېر ډولي او فیشني وو ، د راغلیو نجونو یوې په ښکلا او ښاېست کې کمی نه و او هرې یوې له لېرې د سړي پاملرنه د ځان په لورې اړوله ، تر ټولو مهمه دا چې نن زاړه او د پاخه عمر کسان ډېر کم په نظر راتلل او داسې وختونه به کله کله پېښېدل ، بله دا چې نن د رستورانت مېزونو او د ناستي چوکیو هم بدلون کړی و او ټول خورا نوي او ښاېسته برېښېدل.

حسن به تل له خپلو دوو ملګرو سره دلته راته او تل به د شپږ کسیز مېز تر شا کېناستل ، نن یې بیا بخت وېښ و ، پر مېز مخامخ ورته درې حسینو نجونو ځایونه نیولي وو ، دوی خورا چټې پېغلې وې ، خو یوه نسبتاً د پاخه عمر لرونکې وه ، خو ډېره سخته وه چې په هغې دې د یوې تنکۍ پېغلې مینه ماته نشي ، جګه لوړه دنګه وه ، وېښتان یې تور او په ډېر عالي سویه یې خپلې زلفې په خپلو اوږو راخپرې کړې وې ، له نازک کمیسه یې تیونه چې ښه ځیرېدې له ورایه معلومېدل چې ننداره یې خورا خوندوره وه ، د سر له پاسه یې د وېښتانو چتر هم حیرانوونکی و او دې یې د عالي فېشن نماینده ګي کوله ، سترګې یې غټې او وریځې یې تورې وې او د نورو اروپایانو په خلاف یې نه وې خرییلې ، ښایي د شرقیانو دغه احساس یې ښه اېسېدلی و . د هغې شونډې هم د پخو انارو په څېر وې او هېڅ ډول رنګ یې پرې نه و مښلی ، د هغې هر څه د تعریف او ستاینې وو ، خو د هغې سرو غومبرو د هغې د څیرې په جوړونه کې تر ټولو لوړ ځای درلود او چې کله به موسکۍ شوه ، نو د ډېره لېرې به یې د سرو غومبرو د ځلا پړک سترګې وبرېښولې.

په رستورانت کې ناستې نجونې یوه هم د دې په منګ نه وه ، خو د هغې حسینې څېرې له هر چا زړونه کښلي وو او د ټولو سترګې یوازې د دې په لور کږې وې.

حسن او ملګري یې هم له هماغه پیله په دې ګرم شول ، دواړو جوړو تر ډېره وخته یوه بل ته هېڅ ونه ویل او هر یوه جوړه بلې ته د خبرو او پېژندنې د وړاندیز په انتظار و ، یوازې د سترګو په رنګارنګ کتلو یې د یوه بل حرکات څارل ، خو د ساز او سندرو د پیل درشل و چې حسن او ملګرو یې دغه سکوت مات او دوی ته یې د پېژندنې وړاندیز وکړ د هغوی ځواب مثبت و او بیا هرې یوې ځان ور وپېژاند :

- نادیا
- ناتاشا
- تانیا

د پاخه منګ ښکلې ښځه نادیا وه چې تر ټولو یې ځان اول ور وپېژاند حسن په خندا کې خپلو ملګرو ته په هماغه لومړي ځل وویل:
- بس همدا پخه یې زما .
له دې وروسته د دوی د پېژندنې په ویاړ د پیالو د پورته کېدو ورانديز وشو او لا یې پیالې په سر نه وې راااړولې چې بیا سازیانو په ساز پیل وکړ ، هر یو پاڅېد او دوی یې نڅا ته راوبللې.
نڅا خورا په زړه پورې وه ، له یوې خوا د سازیانو مست ساز او سندرو او له بلې لورې د بربښنا د شنو ، سرو ګروپانو پړقېدل او لګېدل ، رستورانت ته پوره ښکلا وروبخښله ، د نجونو نڅا ، اتڼونو او د دوی مستو خنداګانو زړونه تخڼول او نازول. ښه شېبه ونڅېدل او د نڅا په جریان کې یې ډېرې کیسې یوه بل ته سره وکړې. دواړه لورې یو له بله خورا راضي وې او چې لا ساز څه شېبه غلی شوی نه و ، تر پایه یې نڅا ته دوام ورکړ ، خو کله چې ساز د لنډ وخت له پاره ودرېد ، نو د معمول په توګه دوی هم بېرته خپلو مېزونو ته ستانه شول. بیا یې څو څو ځلې پیالې په سر راواړولې او چې تر هغې یې دوه ؟ درې ځلې پیالې ډکې او تشې کړې. ساز بیا وغړېول شو ، او د سندرغاړو مستو سندرو زړونه وتخڼول ، دوی هم په پوره شوق نڅا ته بیا ور ولاړ شول ، خو دا ځل نادیا هغه د پاخه منګ ښکلې ښځې حسن دوی بدرګه نه

کړل. هغې تا به ویل په مېز سلیخ شوي وي ، له ځایه هېڅ راونه خوځېده او په خپل ځای یې په څوکۍ ټینګه تکیه وو هله.
- اوه ! خدایه ! هغه ولې داسې برګه او مچو چیچلې ده ؟ ښایي زموږ له کوم ملګري کومې خطا سر وهلې وي.
دا او دا ډېرې خبرې د حسن په زړه کې وګرځېدې. په بېړه یې د نڅا میدان پرېښود او د دې د احوال په لټه د دې خوا ته ورننوتې شو.
- سلام ! ګرانې ! ؟ ولې خوابدې یې ؟ څه مرسته کولی شم ؟
خو د هغې هرکلی خورا سوړ و ، هېڅ ځواب یې وانه وربد . لږ څه شېبه وروسته یې ورو ، خو د غضبه ډکه خبره وکړه:
- له تاسې کرکه لرم ؟ مه رانږدې کېږه !
دې خبرې لکه اسماني تندر د ده په سر کې څړیکې وکړې. نه پوهېده څه وکړي او څنګه یې خبره ورغبرګه کړي او چې غوښتل یې خپل عکس العمل څرګند کړي ، له لېرې یې ملګرو او ورسره نڅېدونکو پېغلو د سر په اشاره د نڅا میدان ته راوباله. هېڅ یې ونه ویل ، او په ورو شان د نڅا میدان ته ورګډ شو ، خو اوس نڅا او ساز دواړه په ده بد لګېده او هر څه یې اوس د خپلو ملګرو او د مېز د نجونو د طبعې په خاطر کول. په ده کې اوس د خوښۍ احساس مړ و . په نادیا چې څومره ژر مئین شو ، هومره ژر یې په زړه کې کرکه هم وکړل شوه.

نادیا خپلې سترګې د دوې په لور نیولې او د هر لید او کتلو یې د دښمنۍ او تربګنۍ اور بلیږي ، د دوی له هر حرکت سره یې افسوس کاوه ، او سیلي یې ویستل او بیا له ځانه سره څه وایي .
د حسن بیا طاقت ونه شو ، خو چې د ورتلو تکل یې کاوه ، بیا ساز غلی او دی هم بېرته له خپلو ملګرو سره خپل مېز ته راوګرځېد ، دا ځل د نادیا له خولې بې اختیاره ووتل:
- اوف ! چې څوک زما ستاسې په وطن کې مړ وای.
د حسن یوه ملګري په حیرانتیا وویل:
- دا څه پرتې وایې ، لکه چې نشه وې ؟
حسن په بیړه په غوسې ځواب ورکړ:
- ښه جوړه ده ، اصلاً ډېره بې حیا او لوی سترګې ده.
د دوی په دې وضعیت لکه چې د مېز نورې نجونې هم ورسېدې ، یوې په ورو شان وویل:
- دا احمقه لکه چې نشه شوه ، پام مه ورته را اړوئ.
بیا یې نادیا ته مخ وروګرځاوه !
- نادیا !ولې داسې احمقه شوې ، دوې هرڅنګه چې وي مسافر دي ، مېلمانه دي.
- خو د نادیا احساس او کرکه هماغسې تاوده وو .
- آه !ما به دوی ته دا نڅا ښوولې وای ، چې څوک مې هلته مړه وای.
او د ده د دې خبرې سره د حسن یوه ملګري مخ وروا ړاوه ، او په قهر یې وویل:
- څه دې کولی شول ؟ ؟ اوس دې هم څه چې د وسې پوره وي ، دریغ یې نه کړې.
بیا د هغې بلې ملګرې مخ وروا ړاوه:
- نادیا !هیله کوم ؟ دا رستورانت دی ، نه د کرملین ماڼۍ ؟ دا د تفریح او پام غلطۍ ځای دی ، نه د ریاست او دیپلوماسۍ.
او بلې یې په پلوۍ وویل:
- ناتاشا رښتیا وایي ؟ دا زموږ او د دوی خبرې نه وي ، دا د برژنیف او کارمل خبرې دي ؟ دوی او موږ عادي خلک یو .
خو په نادیه هېڅ خبرې اغېزه نه درلوده او د پخوا په څېر یې پر له پسې دغه یوه جمله تکراروله:
- کاشکې زما څوک ستاسې په وطن کې مړ وای ؟ تاسې ته به ما دا نڅا درښوولې وای.
دوی په همدې جنجال کې و ، چې بیا ساز او اواز د رستورانت چوپتیا ماته کړه ، تر خوا ناستو نجونو بیا دوی ته د نڅا په لور بلنه ورکړه ، ټول سره د دې چې د نڅا مینه یې نادیا په ډېره بېرحمۍ وژلې وه ، ورسره په ډېر سړښت له ځایه پورته شول.
دا ځل نه یوازې حسن ته نڅا سترې کوونکې وه ، بلکې د دواړو ملګرو چُرت یې هم ښه نه و او دوی هم په هغه شور او قوت سره نه شو نځېدلی. او چې ورسره نځېدونکیو نجونو یې دغه حالت احساس کړ ، نو دستي بیا یوې وړاندیز وکړ:

- زه پوهېږم چې ناداني نادیا ستاسې افکار ګډوډ کړل او خوشالي یې له تاسې وتختوله ، خو خیال پرې مه ساتئ !
او بلې د دې خبره ورغبرګه کړه:
- ناتاشا رښتیا وایي ؟ هغه هسې لېونۍ ده ، پروا یې مه ساتۍ !
بیا یې ناتاشا ته مخ راواړاوه:
- ځنګه خوښه دې نه ده ، چې یو دوه پیالې پورته کړو ، د دې خلکو فکر باید بلې خوا واوړي.
او د ناتاشا په ځای زموږ ملګري ځواب ورکړ:
- په ځای خبره ده ؟ هر څه ستړي کوونکي دي ، نور هېڅ شی خوند نه راکوي ، فکر باید بلې خوا ته لاړ شي.
او دوی ټولو یوه بل ته د تایید په ډول سرونه وښورول ، او له ځایه روان شو ، خو هلته هم له ورایه د نادیا تروې تندې او د دوی په ادرس له ځانه سره د سپکو سپورو زمزمې د دوې په ذهن کې عجیبه ننداره جوړوله. دوی هرځنګه چې وو ، زړه لوی کړ ، او په مېز کېناستل ، خو په ناستې یې د نادیا ټنډه هم لکه پښېمانه شوې چې وي ، وغوړېده. له خولې یې هېڅ نه راکښل او قرار په خپل ځای ناسته وه.
ناتاشا دستې په ټوکو کې وویل:
- نادیا !لکه چې عقل دې سر ته راغلی دی ؟
نادیا هېڅ ونه ویل ؟ نه !ښه !او نه بد.
بیا تانیا خبرې پیل کړې:
- ځنګه نادیا لکه چې د چلنده دې پښېمانه یې ؟
نادیا هماغسې چوپ وه ، او لکه چې بې ځوابه وه ، ناڅاپه نادیا په خبرو راغله ؟ خبرې پرېږدئ !راځئ چې پیالې پورته کړو !
ناتاشا ځواب ورکړ:
- موږ هم د ځکلو لپاره میدان پرېښود ، خو له تا هیله کوو ، چې سیاست شا ته واچوې او نور زلمیان خوابدي نه کړې.
نادیا بیا ځواب ورنه کړ ، او لکه چې څه یې نه وي اورېدلي ، خو لږ ځنډ وروسته یې بیا خپله غوښتنه تکرار کړه:
- خبرې پرېږدئ !پیکونه پورته کړئ !
پیکونه ډک او په لاسونو کې ونیول شول ، حسن غوښتل یو څه ووایي ، خو نادیا ترې لومړۍ او د خبرو وار یې واخېست:
- زه به یو څه ووایم ؟ خو له تاسې ټولو هیله کوم ، زما شعار بدرګه او تایید کړئ !
حسن او ملګرو ټولو د تصدیق سرونه وښورول. هغې په داسې حال کې چې لاسونه یې رېږدېدل او غومبري یې د احساساتو سره رااوښتي وو ، په زور راغږ کړ:
زما خبرې اورئ !؟

ټولو ځواب ورکړ:
- هو ، ډېر ښه.
- نو پیالې پورته کړئ !
ټولو پیالې پورته کړې.
نادیا شعار پیل کړ:
- ستاسې د نابودۍ په هیله !
او پیاله یې بې اختیاره په سر راواړوله.
دې خبرې په ټولو لړزه راواسته ، حسن او ملګري یې حیران دریان شول ، حسن غوښتل څه ووایي ، خو ناتاشا پرېښنسود او نادیا ته یې کلکه څپېړه ورکړه ، خو نادیا د هېڅ او هېچا پروا ونه کړه ، او دا ځل چې تر څو د ټولو پام کېده ، د ودکا پاتې بوتل چې نیمایي ته رسېدلی و په یوه ساه ټول په سر راواړاوه. په لږه شېبه کې په رستورانت کې عجیبه ننداره جوړه شوه ، سازیانو ساز ودراوه او د رستورانت مسوول د رستورانت د تړل کېدو اعلان وکړ ، نادیا لکه حلال کړی حیوان په ځمکه پړمخې برابره غځېدلې وه له خولې یې ځګونه ختل او د بې هوښۍ په نړۍ کې ډوبه وه.

کابل ، د 1370 هجري لمریز د حمل 25

امیب

لا په شپږم ټولګي کې وم ، چې د امیب له نامه سره د بیولوژۍ د کتاب په مرسته اشنا وم. په دې اړوند مې لوستي وو : امیب یو حُجروي حیوان دی ؟ په سترګو نه لیدل کېږي ؟ او یوازې د مایکروسکوپ له لارې انسان کولی شي ، هغه ووینې ؟ هغه د هاضمې جهاز د ګډوډۍ او اختلال سبب ګرځي ، او د امیبیاز (امیبي پېچش) ناروغي پیدا کوي ؟ خو په هغه وخت کې ما د دغه حیوان او د هغه څخه د راولاړو شوو ناروغیو خیال نه ساته ، ځکه په هغو کلونو کې د ډېرې خرابې حفظ الصحې سره سره ډېر کم ناروغېدم ، او چې کله به ناروغه هم شوم ، له ګولیو او ستنو مې ډډه کوله ، یوازې کورنۍ دوا به مې کاروله ، او یا به هم کوم یوناني طبیب ته ورتلم ، خدای به ژر ښه کړم.
وروسته له ډېرو کلونو کله چې د ځوانۍ باد زما په وجود راوالوت او ښوونځی مې هم په بریالۍ توګه پای ته ورساوه ، یوې سختې ناروغۍ راڅخه غېږه تاوه کړه. تل به مې له سرخوږۍ ، پېچ ، نفخ او باد ؟ نه سر ټکاوه. له دې سره جوخت مې رنګ هم مخ په زیړېدو شو ، او ډنګرۍ ته مې هم مخه کړه. ما چې د خپلې کورنۍ عنعنې له مخې د معاصرو ډاکترانو او درملو ډډه کوله ، له یوناني طبیبانو خورا ډېر درمل او دارو وخوړل ، خو هېڅ شي ګټه راونه رسوله. په دې سبب له یوه کال یوناني تداوۍ وروسته اړوتم ، د ښار یوه ډاکتر ته چې د داخلي ناروغیو تخصص یې له بهرني اروپایي هېواده راوړی و ، ورشم. داکتر ته ډېرو ناروغانو وار نیولی و ، او د هر چا له خوا یې د تعریف او تمجید خبرې کېدې ، ما چې دغه خبرې اورېدې ، نو په زړه کې مې د ښه کېدو هیله په پوره کېدو په نظر راغله. وروستی وار زما و ، کله چې ورحاضر شوم ، هېڅوک نه و ، او دا مې ډېره ښه خبره بلله ، ځکه فکر مې کاوه ، چې ښه او ډېر به مې سر ترپایه وګوري ، وروسته له کتنو یې لابراتوار ته واستولم.
سبا مې لومړی وار نیولی و ، دستي څنګه چې ورننوتم ، د لابراتوار د کتنې پاڼه مې وربنکاره کړه. د سترګو په رپ کې یې له نظره تېره کړه :
- ما هم همدا سې فکر کاوه.
غوښتل مې پوښتنه وکړم.
- ؟ کوم مرض دی ؟
خو دی راڅخه ړومبی شو :
- اوبه مو د نل دي که د څاه ؟
- د څاه دي صیب !
- څاه مو ژوره ده ؟
- نه په کرایي کور کې اوسېږو ، شاوخوا مو ټول کورونه خام دي.

ډاکتر د هر څه: کور ، حفظ الصحې ، اقتصادي وضعې ؟ په هکله خورا ډېرې پوښتنې وکړې ، او ما هم مناسب ځوابونه ورکړل. وروسته له پوښتنو یې د نسخې په لیکنه پیل وکړ:
-دا نسخه به دې جوړ کړي ، خو ګوره چې د څاه اوبه ونه څکې ! ؟ مېوه او ترکاري باید تل په پټاسو پرېمینځې ! له ګرد او دوړو هم ځان لېرې ساته !
***
د ډاکتر د لارښوونې سره سم مې ټوله نسخه استعمال کړه ، د روغتیایي رژیم ، پرهېز او

نظافت په هکله مې هم د هغه ټولې لارښوونې پرځای کړې. په رښتیا چې دا هر څه ګټور وختل ، د نسخې په پای کې مې په روغتیا کې بدلون راغی. له وجوده مې هم د ناروغۍ ډېرې نښې لېرې شوې ، بڼه مې بېرته تر او تازه شوه ؛ ډنګري هم څه نا څه ورکه او له منځه ولاړه ، د کسالت او ستړیا احساس مې هم مخ په کمېدو شو ، لنډه دا چې بېرته پخواني حال ته د ورتلو په لاره سم شوم.
***
خو دا هر څه ډېر لنډ وو ، کال لا نه و تېر چې بېرته مې هماغه ناروغي او کړاو د وجود مېلمه شو. دا ځل هغې داسې زما په وجود لنګر واچاوه ، چې د هېڅ درمل زور پرې ونه رسېد ، که جوړ به هم شوم ، دا به ډېر لنډ ، او د دوو دریو میاشتو به یې تېری نه کاوه. بله دا چې دارو درملو مې هم په وجود ډېره بده اغېزه وکړه ، د هغو د کارونې په وخت کې به تل بې اشتها ، ګنګس او بې هوښه وم ، ګولۍ او شربتونه به مې هم په ډېرې سختۍ له ستوني تېرېدی ، او د ستنې په لیدو به مې د ورایه په زړه ساړه ننوتل ، او غونی به مې ربږدېده.
دې حال مې نه یوازې د هاضمې په جهاز ، اشتها ؟ بده اغېزه وکړه ، بلکې عصبي سېستم یې هم راته ګډوډ کړ ، حافظه مې تر ډېرې اندازې له لاسه ورکړه ، په اندک خبره به خفه او رنځېدم ، غوسه به مې هم ډېره ژر راتله.
***
دې حال څو کاله دوام وکړ او د هرې ورځې په تېرېدو سره به مې حال نور هم خراب او خړپړ کېده ، تر دې چې له ژوند نه مې لاس وڅانده ، او د مرګ شبېې ته سترګې په لاره کښېناستم ، نه یوازې مې لومړنی معالج ډاکتر علاج ونه شو کړای ، بلکې د ګڼو پروفیسورانو نسخې هم زما په امیب غالبې نه شوې. کله چې به مې درمل استعمال کړ امیب به هم ورک شو ، خو چې یوې څو میاشتې به لا تېرې نه وی ، لابراتواري کتنو به بیا امیب ښوده.
د ډېرو درملو استعمال تر دې زما په طبیعت او مزاج بد ولګېده ، چې په معاصر طبابت مې بېخي باور لاسه ورکړ ، او بېرته مې یوناني طبابت ته مخه کړه. خو یوناني طبابت هم دا ځلې د پخوا په څېر نه و ، هېڅ یې د توانه نه پوره کېدل ، په دې وجه مې د هر څه زړه تور شو ، او په دې لاره کې مې ټولې هلې ځلې او زیار بې ګټې په نظر راغلل. همدا خبره وه چې ډېر به مرض نه وم پسې اخېستی ، هېڅ طبیب ته به نه ورتلم ، او نه به مې په خپل سر کوم درمل اخېستل.

***

داسې وخت راورسېد ، چې زه يو بهرنی اروپايي هېواد ته د تحصيل له پاره واستول شوم ، ډېر خوشال وم ، نه يوازې دا چې ښه تحصيلات به وکړم او د بهرني متمدن فرهنګ او خلکو سره به له نږدې اشنا شم ، بلکې په دې وجه هم ډېر خوښ وم ، چې هلته په اميب د ککړېدو امکانات ډېر محدود و ، ځکه د نل اوبه ، عصري بيت الخلاوې ، کانکريتي سرکونو او پارکونو ؟ موجوديت د اميب وېره له منځه وړه ، او زه په دې کلک باوري وم ، که يو ځلې هلته د اميب له شره وژغورل شم ، بيا به هېڅکله له هغه سره مخامخ نه شم ، او نه به هم له هغه څخه راولاړې شوې ناروغۍ زما په وجود کې ځالې وکړې. همداسې هم وشول ، څنګه چې ورسېدو ، د ټول ګروپ صحي معاينات پرته له دې چې څوک روغ او که ناروغ و ، تر سره شول. لابراتواري کتنو زه نور روغ وبللم ، د وينې معاينې وې او که د وجود د مختلفو برخو دارډيوګرافي ټول سلامت وو ، خو غايط موادو دلته هم زما د اميب ګواهي ورکړه ، له هماغه پيله دستي بستر شوم ، او لا مې اوه ، لس ورځې نه وې تيرې چې روغ ، رمټ له روغتونه رخصت شوم ، د روغتون د داخلي ناروغيو ټولو ډاکترانو تصديق کړه ، چې زه اوس روغ يم. خو له دې سره سره بيا هم زه په خپلې روغتيا باوري نه وم ، او ګڼله مې چې بيا به راباندې هجوم راوړي، خو زما خيالونه او تصورات ټول غلط وختل. زه بيا دلته ډېر کلونه ناروغ نه شوم، په بريالۍ توګه مې خپل لوړ تحصيلات پرمخ بيول. له شپږ کلن تحصيل وروسته مې د لوړو تحصيلاتو عالي ډيپلوم په لاس راوړ ، او بېرته هېواد ته راستون شوم.

***

پوره څو مياشتې وې ، چې ښه روغتيا مې لرله ، راسپارل شوې چارې مې په ډېرې ښې توګه پرمخ بيولې. هاغه پخوانی اندېښنې چې د وېجاړې روغتيا په هکله راسره ملګرې وې ، ټولې هېرې شوې وې. او ځان مې پوره روغ ، رمټ انسان بللو ، خو لا څلور ؟ پنځه مياشتې نه وې تېرې ، چې بيا د نس په درد ، د هاضمې د جهاز په ګډوډۍ اخته شوم ، خو دا ځل ما د پخوا په څېر نه ګڼله چې بيا د اميب په منګولو کې پرېوتی يم ، بلکې تصور مې کاوه ، چې د نامناسبو خوړو په وجه راته موقتي کوم رنځ پيدا شوی وی ، په بيړه ډاکتر ته ورغلم ، د تکليف ټول حکايت مې ورته تېر کړ. ډاکتر د خپلو معايناتو وروسته لابراتوار ته بيا واستولم دا ځل بيا لابراتواري کتنو اميب ښودہ. کله چې ډاکتر ته د دوهم وار له پاره د لابراتواري کتنې د پاڼې سره ورغلم ، ډېره مې ښه خرابه وه ، ډاکتر لکه چې سمدستي د پاڼې په ليدو سره په هر څه ورسېد ، په دې خاطر يې د ډاډينې له پاره وويل:

- کوم سخت رنځ نه دی ؟ روغېږې.

په شکمنه توګه مې خبره ورغبرګه کړه:

- ښه ! ؟ خير يوسې ډاکترصاحب !

ډاکتر بيا پاڼه مخې ته کېښوده ، او ځانه سره په خبرو شو .

- اميب ؟ هی هی ؟ په دې وطن کې څوک له دې بلا خلاصېدی شي ؟

دا مې نن لسم ناروغ دی ، چې په اميب ککړ دی.

او بيا ما تکرار کړه:

- تاسې رښتيا وايې ، زه اميب لرم.
- بلې ! ؟ د نظافت پام ساته ! ؟ دا نسخه دې ضروري ښه کوي.
پوښتنه مې وکړه:
- پرهېز مې څه شيان دي ؟
ځواب يې راکړ:
- نور هر څه خوره ! يوازې له خامې مېوې او ترکارۍ څه وخت پرهېز وکړه ! ؟ د څاه اوبه هم درته ښې نه دي . يا اوبه ګرموه ، او يا د نل اوبه کاروه ؟ له دوړو او ګردونو هم ځان ژغوره.
دستي يې په خبرو کې ورټوپ کړل:
- په دې هر څه پوهېږم ؟ زه د اميب سره پوره بلد تيا لرم.
ډاکتر چې څنګه واورېدل ، په بيړه يې په نسخه کې کوم بل قلم هم ورزيات ، او درې وړې کرښې يې په پاڼه راښکودې ، چې د نسخې د درې ځلې تکرار معنا يې ورکوله. بيا يې وويل:
- چې داسې ده ؟ دا نسخه به درې ځلې استعمالوې ؟ ضرور به ښه شې.
د ډاکتر نسخه مې راواخېسته ، او زړه نازړه مې د هغې په استعمال پيل وکړ. پوره څو مياشتې ناروغي ورکه وه. ګومان مې وکړ ، لکه چې له شره يې خلاص شوم ، خو يو کال تېر نه و ، چې بيا ناروغي تکرار شوه. او په دې توګه مې بيا د څو تېرو کلونو حال واحوال شو ؟ ښه کېدم به ، او بېرته به ناروغېدم. د مطلقې روغتيا پته هېچېرې نه لګېده ، ټولې هيلې برباد شوې. بېرته د مرګ نيتې ته سترګې په لاره شوم.
***
دا ځل مې پرېکړه وکړه ، چې هېڅ طبيب ته به ځان نه ورښايم ، يا به ومرم ، او يا به پخپله ښه شم ، خو يوه ورځ چې مې ناروغي د مرګ اندازې ته راورسېده ، پلار او ورونو مې زما د ټينګار سره سره بيا د هاضمې جهاز د ناروغيو يوه پروفيسور ته بوتلم.
پروفيسور چې ځان يې په ټول هېواد کې د هاضمې جهاز د ناروغيو يوازينی او بې جوړې متخصص باله ، زما د ناروغيو د ټولو سوابقو په هکله له ما وپوښتل ، او کله چې زما د تېرو نسخو او خپلو کتنو خلاص شو ، د مخه تر دې چې نسخه وليکي ، راته وويل:
- که لابراتوار ته دې هم ولېږم ، بل څه نه ليکي ؟ نورې ناروغۍ هم لرې ، خو اساسي ستونزه ستا اميب دی.
په بې صبرۍ په خبرو کې ورګډ شوم:
- دا څنګه اميب دی ، چې نه ترې خلاصېږم ؟
پروفيسور په ارامه توګه ځواب راکړ:
- د اميب علاج سخت هم دی او اسان هم.
پوښتنه مې وکړه:
- څنګه ډاکتر صاحب ؟
- داسې چې هغه درمل ډېر زيات دي ، چې اميب له منځه يوسي ، خو خبره دا ده چې دلته د اميب د

همېشنۍ وژنې شرایط ډېر نامناسب دي. ګرانه !
ما په غوسې سره وویل:
- نو چې داسې ده ، نسخه د څه له پاره ؟
- ځواب یې راکړ:
- نا امیده کېږه مه ! نا امیدي بلا ده ؟ که نسخه بشپړه استعمال کړې ، او زما لارښوونې ومنې ، خدای به دې ښه کړي.
په بې پروایۍ سره په خبرو کې ورولوېدم:
- نو تاسې خو وایي ، چې دلته د امیب د وژنې شرایط ډېر نامناسب دي.
په بېړه یې زما خبرې پرې کړې:
- رښتیا درته وایم ؟ اساسي نسخه دا نه ده ، اساسي نسخه زموږ د هېواد حفظ الصحه ده ، په دې شېبه کې مې په غیرارادي توګه له خولې ووتل:
- نو دا حفظ الصحه به کله ښه شي !؟
ډاکتر په ورین تندي راغبرګه کړه:
- کله چې جګړه پای ته ورسېږي ، او زموږ هېواد د تمدن او پرمختګ په لور لوی ګامونه پورته کړي ؟. ایا تا په هغه هېواد کې هم کله اورېدلي وو ، چې څوک دې په امیب ، اسکارېس ، جاردیا ، تینا ؟ ککړ شوی وي ؟ او که داسې څوک وو هم ، د ګوتو په شمار به وو ، خو زه په ازموینې سره درته وایم ، چې دلته به هېڅ کورنۍ نه وي ، چې په دا ځېږ پرازیتي ناروغیو دې نه وي ککړ.
زه بیا په خبرو کې ورګډ شوم ، دا ځل مې ډېر مزاج تریخ شوی و.
- دا خو نو ډېر کلونه نیسي ؟ تر هغې وخته به زه ؟.
ډاکتر مې دستي خبره پرې کړه:
- دا د ډاکتر له پاره نه ښایي ، خو تاسې ما اړ باسئ چې درته ووایم.
په وارخطایۍ مې وویل:
- څه باید راته ووایې ؟
ځواب یې راکړ:
- باید درته ووایم ، تر څو چې زموږ همدا حال وي ، د دې ناروغیو علاج هم ډېر ناشونې خبره ده.
بیا یې نسخه راوسپارله:
- خو خدای مهربان دی. ښه به شې ؟ نا امیده کېږه مه !
او ما لکه د ډاکتر خبره چې هېڅ نه وي اورېدلي ، په مات زړه د ډاکتر نسخه کله چې له کتنځي راووتم ، په ناخوداګاه ډول ځیرې ځیرې کړه ؟ بیا هېڅ ته ورنغلم او ټول فکر او هوس مې له هغې ورځي دې ته راګرځېدلی دی چې کله به جګړه پای مومي ، او کله به موږ د تمدن په لور او چټ ګامونه اخلو ؟

جلال آباد ، د 1373 کال د وري 25

Download from:aghalibrary